

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
182. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek
1932. évi augusztus 12

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységekben, ahol kihordás nem pósta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Többet ésszel mint erővel

Bukarestben sorakozót futtak az ottani betétesek és hadbaszólítottak az ország összes betéteseit. A bankok ellen és azok vezetői ellen tüzelik azokat, akik a gazdasági katasztrófa áldozatai lettek. Erős és hangulatotkeltő, izgató és gyűlölködő szövegekkel igyekeznek az elkészített lelkekre a gondolkodás nélküli düh és szélsőséges aktivitás lendületét beplántálni. Szélben a szalmafedeles viskók közé dobott üszök nem csak egy házat borít lángba, hanem végzetes pusztulást okoz. Az elkészített emlékek gondolkodni nem tudó és nem szerető inulitást megfogadottan kezek katasztrófáit kirohbanasba hajszolhatják. Veszedelem az a jütek, amelyet Bukarestből irányítanak. Jó lesz kissé a józanság, a fontolgató meggondolás, a tárgyilagos boncolgatás gyorsan alá állítani.

Az a rettenetes gazdasági pusztulás, amely az egész világon végig söpört, Romániát sem kímélte meg. Régi, jól megalapozott intézmények omlottak össze, hatalmas vállalatok mentek tönkre. Természetes, hogy a pénzintézetek is belkényesültek az örületes forgatagba és így bekövetkezett az a sajnálatos és végzetes helyzet, mely a takarékos és szorgalmas kisemberek és üzérkedő tőkések romlásának lejtőjét építette meg. A baj bekövetkezett s aki ezen segíteni akar, az úgy kell, hogy tegyen, mint a jó orvos: meg kell találni a betegség kórokozóját, hogy aztán megkereshesse a gyógyító szert. De semmi esetre sem tehet úgy, mint egy némely barbár népek tették: nem vizsgálhatja el a beteget, minden meggondolás és gyógyítási kísérlet nélkül. A bukaresti betétesek akciója pedig erre a téves útra siklott.

A betétesek kétségtelenül sajnálatos helyzetének lehet egyes esetekben egyik-másik bank vezetője is az okozója, de általános tételként ezt odaállítani nem lehet és nem szabad. Éppen maguknak a betéteseknek és részvényeseknek jól fel-fogott érdekében! Elfogulatlanul kell mérlegelni a viszonyokat és be kell látni, hogy ha hibák történtek is a pénzügyi gazdálkodás terén, a tulajdonképpen összeomlást nem ezek a hibák idézték fel, hanem a messzebbfokú és az egész világot érintő politikai és gazdasági tényezők tragikus összetalálkozása zúdította a világra a népek történetében eddig páratlanul álló gazdasági katalizmát. Azt kell keresni, ami a kétségbeesztő helyzetből kivezethet és ami megmentheti azt, ami még menthető. Olyan eszközöket és módokat kell találni, melyek a betétesek és részvényesek igazi érdekeit szolgálják. A bankokok gyártását és a mindent leromló, semmivel sem törődő, csak bosszút-éhséggel akciót kerülni kell. Ezek veszedelemek. Ezek csak fokozhatják a bajt, de nem rántják vissza a lejtőről az érdekeltek tömegeit.

Különösen nagy óvatosságra van szükségünk az erdélyieknek és főképp a kisebbségieknek. Mikor a bankok helyzete valószínűsége vált, a kormányzat és a Nemzeti Bank néhány millióval segíthettek volna, de az erdélyi kisebbségi intézetek részére nem volt pénz akkor, amikor a bukaresti nagybankokra milliárdokat költöttek mindenféle címenek. És ekkor a bukaresti betétesek és részvényesek nem hajdultak fel az erdélyiek érdekében! A bukaresti bankoknál érdekelt betétesek és részvényesek jelentős része így sokkal kedvezőbb helyzetbe jutott, mint az erdélyiek. A bukaresti és általában regáti bankok betétesei és részvényesei hadakoztatnak tüzcsővéval és pillogtathatják a pusztulás minden fegyverét, nekik kedvezőbb a helyzetük, rajtuk segíthetnek

és segíteni is fognak, különösen, ha a saját érdekeiket országos érdek köntösébe tudják öltöztetni és maguk mellé állítják statisztáknak az erdélyi bajba került betéteseket és részvényeseket. Amde arra semmiféle kilátás nincsen, hogy a Nemzeti Bank vagy a kormányzat igazságos gesztussal az erdélyi és főképp a kisebbségi intézetek és ezeken keresztül a kisebbségi betétesek és részvényesek segítségére siessenek. A mi intézetünket mindenféle bajba sodorhatják a különböző akciók s ha a baj bekövetkezett, akkor sem a kormány, sem a Nemzeti Bank nem fog ezeknek az intézeteknek támogatására sietni, viszont a regáti és nem kisebbségi bankoknál mindig fognak nemzeti-

delmi szempontokat találni a segítségre, a mentő beavatkozásra. És így az lesz a helyzet, hogy az országos mozmozdulással bajba juttatott pénzintézetek közül a regáliak száraz lábbal kerülnek ki a hullámok közül, ezeknek részvényesei és betétesei ugyanahogy kievickélnek a válságból, de az erdélyi intézetek valamennyien a megsemmisülésbe zuhannak, mirek következtében részvényesek és betétesek mindenüket elvesztik. Ez nem frázis, ez öegzetes valóság. Mert az a pénzintézet, amely ma, akár kényszerregezésben van, akár nincsen, de nem tudja teljesíteni fizetési kötelezettségeit, a betétesek és részvényesek okos és higgadt viselkedésével és természetesen szakszerű és takarékos üzletvezetéssel átküzdheti magát a nehéz időknél és abba a helyzetbe juthat, hogy a nála érdekelteket kielégítheti, vagy teljesen, vagy megfelelő arányban. Am, ha mindenféle vádaskodással és hivatalból felidézett vizsgálatokkal alka-

lom és mód adódik arra, hogy az egyes pénzintézetek ellen vádak legyenek konvácsolhatók, akkor a törvény kétségtelen rendelkezése értelmében, az ilyen intézetek már semmiféle más kibontakozási utat nem választhatnak, mint a csődöt, a csőd pedig megesszi azt a keveset is, a mi magán vagy bírói egyezség esetén, vagy csendes likvidáció rendjén megmaradhatna a betétesek és részvényesek javára.

Hát ezt kell meggondolni, mielőtt a nagyhangú regáti kezdeményezés görög-tüze elkápráztatná a szemeket. Nem egyforma a mi helyzetünk. Más a kisebbségi intézetek, betétesek és részvényesek helyzete és más a regáliaké. Erről nem szabad megfeledkezni, mert a mozmozdulások következményei is ennek megfelelően különböznek s míg a regáliakra nézve kedvezők lehetnek, addig az erdélyi és főképp kisebbségi intézetekre és ezek érdekeltjeire nézve katasztrófát hozhatnak.

Ujabb diktatorikus intézkedések Németországban

Hitler a kancellári székben és horogkereszt a parlamenten

Megkezdték működésüket a vészbíróságok

Berlin, augusztus 10.

Mint már tegnap jelentettük, Németországban a Papen-kormány kedden este életbe léptette a statáriumot. A veszélyeztetett területeken kivételes bíróságok ítékeznek és mindennemű fegyverhasználatért, valamint árvizek előidézéseért halálbüntetés jár.

Azóta, egy nap alatt, az események rohamosan fejlődtek tovább. Papen, Hitler és Schleicher között állandóan folynak a tárgyalások. A jelentések Hitler hatalmának újabb erősödéséről számolnak be.

A jelentések szerint a rendőrség s különösen a riadókézsültségek szánát jelen-tekényen emelték. A rendőrséget éjszakra karabélyokkal látták el és különleges utasításokat adtak ki mindenfajta zavar-gus elfojtására.

Közben az a valószínűtlen hangzó hír terjedt el, hogy nagy politikai amnesztia készül. Illetékes helyen azonban kijelentették, hogy az amnesztia, éppen most ellentétben állana a két új szükségrendelettel, amelyek a politikai terror és merényletek megfékezésére célozzák. Sőt, a kormány erőlyesen ellent fog állni mindenféle amnesztia-áramlatnak.

NÉMETORSZÁG VISSZAKÖ-VETELI A SAAR-VIDÉKET

Papen kancellár nagy rádióbeszédet tartott és hangsúlyozta, hogy a Saar-vidék kérdését meg kell oldani. Ez feltétlenül szükséges a német haza szempontjából, de a német-francia viszony megjavulása érdekében is. (A Saar-vidéket ugyanis Németországtól szakította el a békeszerződés és jelenleg nemzetközi, avagy inkább francia ellenőrzés alatt álló terület.) Papen tehát a Saar-vidék visszacsatolását kívánja a német birodalomhoz. Azt a közvetítő megoldást — jelentette ki Papen —, hogy a Saar-vidék autonóm terület legyen, lehetetlennek tartom.

HOROGKERESZTES ZASZ-LÓA PARLAMENTEN

Mecklenburgban, Schwerinben Klüger országgyűlési elnök elrendelte, hogy a parlamentre tüzzék a birodalmi horog-

zászló mellé a horogkeresztet lobo-gót is.

HITLER BIRODALMI KAN-CELLÁR!

Schleicher tábornok Papen megbízásából újabb tárgyalásokat folytatott Hitlerrel az új kormány kérdéséről. Vezető politikai körökben valószínűnek tartják, hogy Hindenburg Hitlert akarja kancellár-

nak arra az esetre, ha Hitler és Papen között nem sikerül a megegyezés.

A tárgyalásokat már most is sikertelennek lehet tekinteni, mert Papen azt kívánta, hogy maga Hindenburg döntse el, kiket vesznek be a nemzetiszocialista vezérek közül a kormányba. Hitler ezt határozottan visszautasította és ragaszkodik hozzá, hogy ő nevezze meg a nemzetiszocialista minisztereket.

A veszélyeztetett tartományok

Hir szerint, a kivételes bíróságokat egyelőre csak Poroszország azon részeiben állítják fel, amelyeknek belső állapotát „veszélyeztetetteknek” tartják. Nevezetesen: Berlin, Brandenburg, Kelet-Poroszország, Schlesig, Holstein, Szilézia, Rajnavidek, Vestfália, Ruhrvidék.

A birodalmi elnök rendelete a politikai erőszakoskodást a legsúlyosabb büntetéssel sújtja, a komolyabb eseteket pedig egyenesen halálbüntetéssel bünteti.

Az eddigi törvények értelmében csak azt ítélték halálra, aki előre megfontolt és bűnöző szándékkal gyilkolt. A szükségrendelet életbeléptetésével azt is ki-

végzik, aki megfontolás nélkül bár, de politikai elvakultságában halálos támadást intéz ellenfele ellen, vagy harcokból és ellenállásokból kifolyólag megöl rendőrt, vagy katonát. Ugyancsak halállal büntetik azt, aki gyújtogatással vagy más közveszélyes bűnténnyel emberek halálát okozza.

A politikai terror azonban mégis folytatódik. Marienburgban Lehmann kommunista pékmester házára bombát dob-tak. Hasonló merényletek történtek Stettinben és más helyeken. Hamburgban a rendőrség nagy razziát tartott a kommunisták között, rengeteg fegyvert el-kobzott és hatvan munkást letartóztatott.

Megerősített karhatalom őrzi a minisztériumokat és a kormány tagjait

A német események szerdán délelőtt váratlanul lázas tempót vettek. Berlin és általában Németország közvéleményét eddig nem tapasztalt izgalomba hozta a jobboldali puccs híre, amit már-már bekövetkeztetnek láttak.

Ez az izgalom nemcsak a közvéleményt fogta el, hanem magát a kormányt is komolyan foglalkoztatja. A hitlerista-puccs előkészítéseire való tekintettel a kormány tagjait, valamint a minisztériumokat megerősített karhatalom védi.

Hindenburg ma délelőtt megszakította nyaralását és vidékről váratlanul Berlinbe érkezett, ahol még a délutáni órákban audiencián fogadja Papen kancellárt. A miniszterelnök azonban mindaddig nem megy audienciára, míg Schleicher tábornokkal meg nem tárgyalta a teendőket. A Reichswehr parancsnoka viszont előbb Hitlerrel folytat megbeszéléseket, hogy a horogkeresztesek követelését a délután folyamán továbbbithassa az audienciára menő Papen kancellárnak.

Német-olasz fascista szövetség készül

A Liberté, azt a szenzációs hírt közli, hogy

Németország és Olaszország között fascista szövetség készül.

Az új külpolitikai megegyezést már maga Hitler forja aláírni készül.

Magyar nyomok Franciaországban

„Herriot szűkebb hazájában nem ismernek dogmákat“

Lyon, augusztus 10.

Egy lyoni kávéházban várt rám Monsieur Beauvallon, hogy kocsiján kivigyen a tanyájára, a francia Alpok közé, két-száz kilométerre Lyontól. Kora reggel volt még, amikor az autó elindult, de az utcák már élénkeek, egy emeletes villamos alig tud átjutni a téren. Magában a városban alig látni valami nyomát a lakosság gazdagságának.

A következő sarkon lassít a soffőr és rámutat egy kis palotára:

— Ez a lyoni városháza — mondja — Monsieur Herriot birodalma. A lyoni polgár pedig most arra a legbüszkébb, hogy az ő polgármestere kormányozza egész Franciaországot. Érdekes nép ez — mondja, amikor az autó már kijutott a városból és a Rhone völgyében, amely a Genfi-tóból jövet, itt kanyarodik neki Marseille felé a tengernek, nyolcvan kilométeres sebességgel engedi neki a kocsit a sima országútnak. — Érdekes nép, talán a legérdekesebb egész Franciaországban. Látja azt a várat ott fenn, annak a kupalaku hegynek a csúcán? A 14-ik században építették, csupa kőből és azóta is legfőbb a mennyeket kellett megjavítani. Itt a hegyekben ma is kőből építjük a falusi házakat és ahogy ezek a falak dacolnak az idővel, épügy nem változik ennek a népnek a természet sem.

— Ötszáz év óta ez a legizgágabb része Franciaországnak. Ez a francia Szaloniki, — teszi hozzá mosolygva. — Ezen a vidéken keresztül szivárgott be az olasz reneszánsz Franciaországba. A francia forradalom, majd a Napoleon-párti összeesküvések nagyrésze is erre a vidékre támaszkodott, ugyanakkor azonban maga Lyon városa két hónapig szabályszerű háborút viselt a forradalmi nemzetgyűlés ellen. Itt volt a legerősebb a Dreyfus mellett való mozgalom és ez a vidék az őshazája a francia radikális pártnak, amely ma Herriot-val Franciaországot kormányozza.

— Olalá! — kiáltja el magát hirtelen, nagyot ránt a féken és az autó majdnem belefart az árokba, mert M. Beauvallon nem akart elgázolni egy csirkét. Azután megint sebesebben megyünk tovább, csak Vienne után lassítunk. Az emberek gesztikulálása, a sok égnek álló frizura itt már figyelmezteti az embert, hogy közeljár a Földközi-tengerhez. Az utcák hangosak, a mellékutakban itt is látni száradó fehérneművel teliaggatott zsalugátereket, akár csak Olaszországban. A „bocsánatkérések muzsikája” helyett, amelyért Heine a régi Párizsban lelkesedett, itt ugyan már inkább a veszekedés és káromkodás szimfóniáját lehet észrevenni.

Azután néhány kisebb falu következik. Egyáltalában nem hasonlítanak a magyar falvakra. Itt a faluban nem lakik gazda, vagy földműves, hanem csak a mesterember és a boltos; az intelligencia, az orvos stb., többnyire a falun kívül lakik. A falu képe is egészen más, mint nálunk. Nem földszintes házak sorakoznak egymás mellett és nem a hátukat mutatják egymásnak, hanem csupa emeletes ház szorong egymás mellett, úgy, hogy az egész falu úgy fest, mintha valamely kisvárosból egyszerűen kiemelték volna egy utcát és letették volna ide a domboldalra. A gazdák mind a tanyájukon laknak egy-egy kőházban, mindegyikhez villamosdrótok vezetnek és nagyon soknak áll az udvarán kis autó.

Valence-nál, a rómaiak Valentianánál elhagyjuk a Rhone völgyét és nekikanyarodunk a hegyeknek. Itt már több kastélyt látni, sok vármegyét és köröskörül a hegyoldalban tanyákat.

— Ezen a vidéken már nem is emlékeznek a nagybirtokokra — mondja Mr. Beauvallon.

És amint nálunk minden második városházában mutogatnak egy-egy Rákóczi-fát, úgy itt minden faluban maradt valami állítólagos nyoma Caesarnak, aki kétezzer is átvonult az Alpokon. Amikor meg-

érkeztünk Dieulefit-be (magyarul: az Isten teremtetten), az első, amit hallok, hogy ez a falu is már a rómaiak neveztek el Deus fecit-nek. Innen már csak néhány percig tart az út Beauvallonig, a tanyáig. És ha eddig a rómaiak nyomdokain ha-

Görögország és Törökország egyesüléséből feltámad a régi bizánci birodalom?

Uj nagyhatalmi blokkot tervez a Szovjet Franciaország és Anglia ellen

Berlin, augusztus 10.

Moszkvai jelentés szerint a szovjetkormány nyilatkozatban foglalt állást a mostanában gyakran kolportált ama hír dolgaiban, hogy

Görögország és Törökország szövetséges köztársaság alakulnak.

A két ország teljes fúziójáról van szó, a mi világtörténelmi szenzáció. A szovjetkormány kijelentette, hogy

a fúziós tárgyalások Oroszország és Olaszország jóváhagyásával folynak.

A görög-török tárgyalások történelmi jelentőségét csak akkor érthetjük meg,

ha tértéken vesszük szemügyre az így kialakuló területi viszonyokat.

Az egyesült Görögország és Törökország azonos a régi bizánci birodalommal.

Határai Trebizondtól az egykori Eladaiáig terjednek. Az új állam

egyik oldalán Oroszországgal, a másikon Olaszországgal határos, úgy, hogy egy új, hatalmas ántánt áll elő.

Az új Bizánc létezése még a fasiszta Németországot is véglegesen választásra fogja kényszeríteni Franciaország és az új nagyhatalmi blokk között. Moszkvában remélik, hogy Németország inkább az

másutt azt kellett mondanunk — idézte M. Subeyron a jelentést —, hogy kérem ezt, kérem azt, a magyarok közt folyton csak azt, hogy köszönjük, köszönjük, köszönjük.

Magyarországról lévén szó, a magyar sors is szóba került.

— Ezt majd elintézi Herriot — mondták.

— És az új határok dogmája, amelyen éppen Franciaország öröklik?

— Herriot szűkebb hazájában nem ismernek dogmákat — volt a válasz — Herriot nem dogmákra, hanem Franciaország és Európa józan érdekeire fog hallgatni.

Frey András

A repülő háromszög drámája

Lelőtte-e barátját és vetélytársát a pilóta, vagy öngyilkos lett a hűtlen barát?

Sanfrancisco, augusztus 10.

A miami törvényszék bírái különös pert tárgyalnak, amelynek érdekességét csak fokozza az, hogy a per szereplői mind közismert és állandóan a nyilvánosság előtt szereplő személyiségek.

Néhány hónappal ezelőtt Keith Miller a hírneves repülőnő beleszeretett William Lancaster pilótakapitányba, akivel el is jegyezték egymást. A fiatal pár azonban nem rendelkezett megfelelő anyagi eszközökkel s nem tudtak összeházasodni. Eppen azért William Lancaster állást vállalt egy kereskedelmi repülőgépen, amely meglehetősen messze távol-szagokon bonvolította le a forgalmat. — Lancaster nagyon féltette menyasszonyát, aki nem vetette meg az alkoholt és ezért megbízta régi barátját, Haden Clarke újságíró, hogy vigyázzon rá. Az újságíró ugyálszik jobban szívére vette ezt a megbízatást, mint ahogy kellett volna és minden idejét a pilótánő társaságában töltötte. Elhatározták, hogy együttesen irnak egy regényt légi kalandjaikról, ez azonban még fokozottabb együttélést kívánt és rövid időn belül az újságíró és a pilótánő összeköltözött Keith Miller közben levelet írt volögényéhez, hogy jegyességüket felbonja, mert Clarkehoz megy feleségül. A megcsalt szerelmes kétségbeesetten utazott haza, hogy menyasszonyával beszéljen. Mikor megérkezett, barátját és a repülőnőt együtt találta otthon. Kérte őket, adjanak magyarázatot a történetekre. — Keith Miller azonban megtagadta, mire Lancaster kijelentette, hogy akkor Hadennek akar beszélni. Együtt maradtak a villa halljában, majd néhány perc múlva re-velver döbbenés hallatszott. Mire a házbeliek a hallba szaladtak, már csak Clarke holttestét találták ott, amint kezében revolvert szorongat, másikban pedig egy cédulát, amelyen a következők állanak: Viszontlátásra, menj férjhez Lancasterhez, mert ő megérdemel téged.

A rendőrség megállapította, hogy az irás nem Clarke, hanem Lancaster írása és nem valószínű, hogy az újságíró öngyilkosságot követett volna el, hanem minden jel szerint Lancaster ölte meg és úgy rendezte a dolgokat, hogy az öngyilkosság látszatát keltse. Lancaster elfog-

ták, letartóztatták és most gyilkossá vádoltan, áll a miami törvényszék előtt. A tárgyalás folyamán Lancaster tagadja, hogy megölte volna Haden-t, sőt

tagadja azt is, hogy megakart volna akadályozni a két ember összeházasodását. Mindössze annyit kért Haden-től, hogy egy hónapig várjon még a dologgal. Ez azonban kijelentette, hogy nem lehet, mert nemcsak érzelmeik sürgetik a házasságot, hanem fontos anyagi érdekeik is. Ekkor ő otthagya Clarkét, aki ugyálszik meggondolta a dolgot és inkább öngyilkosságot követett el. Ítélelhozatal valószínűleg néhány nap múlva lesz.

Nyugalomba vonul Róza néni, a világnagyságok pártfogója

Látogatás a bohémek tanyáján Párisban

Páris, augusztus 10.

A Boulevard Montparnasse egyik szűk mellékutájában van egy szerény korcsma, amelynek több a köze a mai Páris művésztéhez, mint a szomszédos „Jockey” s az egyéb felkapott helyiségek mesterségesen szított álromantikájának. Itt, e csupasz asztalnál, a barnára mázolt, szarkalábakkal, gunyversekkel, rajzokkal borított falak között, huszonöt-harminc év előtt olyan társaság üldögélt, melynek azóta minden egyes tagját szárnyára kapta a hir. Védasszonyok, másszóval ingvenes etetőjük, ez a kövér-kés, bibircsók, öreg néne volt, aki most velem szemben görnyed kék kötőjében egy lábas fölé és csirkefosztás közben, szaporán pillantgatva, felel kérdéseimre.

— Mindig jól szívteltem a festőket, mondja „Róza néni”. — Nem bántam, fizettek-e, vagy sem, egy tal leves, vagy ürümb kijárt a számukra mert úgy véltem, kérem és ezt tartom meg ma is, hogy a művészeknek, akik gyámszótalanul gyerekek, joguk van a jóllakáshoz, még akkor is, ha egy vas sincs a zsebükben. Pedig sok bajom akadt velük, elhiheti az ur. Itt van például az a szerencsétlen Modigliani. Minden nyomorúsága mellett — rongyokban járt és ott hált meg, ahol éppen elnyomta az álom — olyan fenekedő természete volt, hogy folyton csitítani kellett. Ivott, mint a kefekötő, meg mindenféle mérget szedett, hát persze, hogy fejébe szállt a vére. Féltékenykedett a többiekre, egyiket sem tartotta magához méltónak. Azt hánytorgatta, hogy csak ő a zseni, a többi meg „mázoló”.

Ebéd tíz sousért

Akkoriban tíz sousba (ötven centimes) került az ebéd, nyolcra a vacsora. Az egyfrankos költségek fényűzés volt, csak Picasso engedte meg magának, aki „jobb módú” volt, mert a nagybátyja küldözte a pénzmagot Spanyolországból. A többi nyomorgott, festett, ivott és remélt. Itt ettek velük nőismerőseik is. Modigliani mindig két nővel érkezett, a Szép Simonenel, meg „Harcot Rouge”, zsal, a kis modellel, aki annyira elbusult barátja halálán, hogy öngyilkos lett utána.

— Ott volt Modigliani halálánál? —

kérdem.

Elgondolom: ma egy Modigliani-kép átlagos ára, a „válság” ellenére, hatvan-hetven ezer frank körül mozog. Utrillo egy menhelyen birkózik a fenyegető örökséggel, míg műveit vagyonszerzők meg a legelső gyűjtők és muzsikusok, Picasso, Barque, Matisse világhírré kár szót vesztegetni. Vajon tudja-e mindezt ez az asszony? ...

Amikor fölteszem neki ezt a kérdést, csak vállát vonogatja.

— Hogyne tudnám történetet. Mindem nem értem, hogyan történhetett. Mindem meg voltam róla győződve, hogy felbonásak, egytől-egyig. Köröket mázoltak szélitört üvegekbe, tehenet a szobába, gátári az erdőre. Modigliani olyan golyvát nyakat, düldelt szemet csinált a figuráknak, hogy utálkoztam rájuk nézni.

Kineseket éro rajzok a pincében

— Magának nem ajándékoztak semmit néne? — vetem közbe.

Főlnéz a lábasáról. A megkoppasztott csirkét leteszi egy fadeszkára. És hevesebben:

— Bár ne ajándékoztak volna!... Picasso ur egész csomó rajzot hagyott itt, Utrillo két tájképet valami templommal, Modigliani megpingálta a lányom arcképét, azt akarta, hogy kifüggessem az ivóban, de nem tudott rávenni. Félttem, hogy elmegy tőle a vendégek étvágya. Levittem az egész limlomot a pincébe. Mikor aztán jöttek a hírek, hogy megbolondultak az emberek és ennyit, meg ennyit fizetnek értük, hát lementem a Louis fiammal, hogy felhozzam és értékesítssem őket. Képzélje, mind ellátták a patkányokat!... Csupa cafat, meg rongy volt a sok „remekmű” (ezt a szót megvetéssel mondja). Akkoriban nagyon szívtam vettem ezt a balszerencsét, bizony.

— És ma?

Nyugalom egy nizzai kertben

Lecsöndesedik megint. Rákönykök az asztalra.

— Ma már beletörődtem. Talán jobb is így, hogy nem sikerült ezeken a szerény fiukon nyereszkeskednem. Van egy félretett pénzecsém (itt felderül az arca), kertes házat vettem rajta Cannesben. Nizza mellett. Összel feladom a vendégeim lemegeyek pihenni, gazdálkodni.

Telefon: 518

Modern Mozgó, Brassó

Telefon: 518

Ma szerdán bemutatásra kerül a nagysikerű németül beszélő világláger

Sing-Sing fegyház

Főszerepben:
Heinrich George, Gustav Diessl,
Dita Parlo, Egon v. Jordan.

Csütörtökön d. u. 1/24-1/26 Matiné

Jön a csodálatos szépségű monumentális éneklő és beszélő filmsláger:

„Cuba virága“

Főszerepben:
a világhírű baritonista Lawrence Tibbett, Lupe Velez, Ernest Torrence. A filmpártás remekműve.

„KALANDOS KIMENŐ“

Helyárak 10-15 Lei.

AUGUSZTUS 12.

Második garnitúra előre!

Vajda Sándor helyébe jön Vajda Sándor

Maniut és Titulescut még viharosabb időre tartogatják
A távozó kormány utolsó fontos intézkedései

Már elérkeztünk a hetek óta húzódó kormányválság döntő pillanataihoz, de a helyzetet még mindig a legteljesebb zűrzavar jellemzi. Az utóbbi napokban beérkezett jelentések után már szinte bizonyossá vált Maniu miniszterelnöksége, míg beavatott körökből származó legújabb hír szerint a sok húzódozó közül mégis Vajda marad a kormány élén.

Maniu alighanem úgy véli, hogy már eleget engedett álláspontjából, mikor elvállalta a pártelnökséget. Végleges döntésre csak csüörtökön számítanak, amikor Maniu kihallgatáson jelenik meg a királynál. Ekkor állítólág Maniu nem fogadja el a miniszterelnökséget, hanem maga helyett Mihalachet fogja ajánlani, aki viszont majd Vajdát javasolja. Tehát valószínűs körbe-körbét játszanak le a politikusok. A kör kezdete politikuskok. A kör kezdete Vajda Sándor lemondása, aminek szerdán délután kellett bekövetkeznie.

Lapzárta kor még nem kaptunk hírt a tényleges lemondás megtörténtéről. A végén pedig a királyi audienciák után Vajda visszakérül a miniszterelnöki székbe.

Mindennapos miniszterelnökség

Különben, mint már tegnap jelentettük, kedden este miniszterelnökség volt. A tanácskozás kedden éjszaka feltüntettkor ért véget. Még az utolsó perc-

ben is több sürgős intézkedést fogantatottak, így minisztertanács jegyzőkönyvvel 30.000 lejben állapították meg a buza vagononkénti behozatali vámját. Az árvízzel és a buzarozsával sújtott területek gazdái 46 millió lej értékben, de csak kölcsön formájában, vetőmagvakat fognak kapni, a mezőgazdasági kamarák utján. A városi lakosság között állítólág rendkívül olesó fát fognak kiosztani. Tekintettel erre a faakcióra, a tűzifa mérsékelt díjszabásának érvényét, amely augusztus 15-én lejár, október 1-ig meghosszabbították.

Szerdán ismét minisztertanács volt, a mely után Vajda kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. Beszámolt a kormánv és a parlament eddigi munkájáról.

A kamara délután megválasztotta elnöknek Pop-Csicsó Istvánt, aki Costachescuval, a szenátus elnökével együtt

ugyanesak szerdán kihallgatáson jelent meg a királynál.

Titulescu is hiányozni fog a kormányból

A nemzeti parasztpárt vezetősége kedden éjszaka telefonon beszélt a Montreux-ben üdülő Titulescuval, aki úgy nyilatkozott, hogy nem vehet részt az új kormányban. Szemelláthatólag a „második garnitúra” küldik előre s az első későbbi, még válságosabb időkre tartogatják.

A taktika ügyes, mert hiszen nyilvánvaló, hogy aki most kormányra kerül, az egyre rosszabbodó viszonyok folytán feltétlenül elveszti népszerűségének utolsó maradványait is.

De vajon mi jót várhat az ország a nagy huzavona és kínlódás közepette összeverhúzott új kormánytól? Attól félünk, semmit...

Az utolsó minisztertanács után Vajda a királyhoz ment

A távozó kormány szerda délelőtt fél 11 órakor ült össze az utolsó minisztertanácsra, Vajda elnöklése alatt.

A tanácskozások a kormányváltásról folytak. A minisztertanács után Vajda a királyi palotába ment, ahol az uralkodó kihallgatáson fogadta. Minden valószínűség szerint a kihallgatáson

megtörténik Vajda lemondása, mivel azonban a kamara elnökét hivatalosan csak délután választják meg, a kormány lemondása is hivatalosan csak délután jelenthető be. A királyi audiencia eredményéről lapzártaig még nem érkezett jelentés, de könnyen meglehet, hogy szerda este már új kormány lesz az országnak.

Nagy állami megrendeléseket kapott a kolozsvári Dermata

Kolozsvár, augusztus 10. Az ország legnagyobb bőripari üzem, a kolozsvári Dermata az utóbbi időben eda jutott, hogy munkásainak nagyrészt kénytelen lett volna elbocsátani, mert megfelelő forgalom híján nem volt abban a helyzetben, hogy üzemait foglalkoztassa.

A gyár azonban el tudta kerülni a kényszerű leépítést, amennyiben két nappal ezelőtt nagyvárnyu megrendeléseket kapott a hadügyminisztériumtól. A kolozsvári üzemek most éjjel nappal dolgoznak a hadügyminiszeri bakkancsok gyártásán.

Szabadlábra helyezték a többszörös gyilkossággal gyanúsított nagyváradi vendéglőst

Nagyvárada, augusztus 10. Papp Zoltán vendéglőst, aki ellen felesége fantasztikus vádjai alapján háromszoros gyilkossággal miatt indítottak vizsgálatot, tegnap szabadlábra helyezték. Az ügyvédség is úgy találta, hogy a férfiével állandóan rossz viszonyban élő feltéleny asszony vádaskodásai nélkülöznek a kellő alapot.

Most valószínűleg az asszony ellen indul eljárás a hatóságok félrevezetése miatt.

Legújabb olimpiai hírek

Folynak az ökölvívó versenyek

A tegnap megkezdődött ökölvívóversenyek teljes gőzzel folynak. A weltersúlyban Jensen (dán) pontozással győzött Alten (svéd) ellen. A bantamsúlyban Lang (usa) ugyanesak pontozással Bireado (mexikói) ellen. A kör súlyban Stewens (délafrikai) pontozással Padilla (fülöp-szigeti) ellen, Bianchini (olasz) Purdis (ujjélandi) ellen, Katz (német) pedig Otsu (japán) ellen. Genoveze (kanadai) pontozással Verdagg ellen. A weltersúlyban az újabb mérkőzéseken Flynn (usa) pontozással győzött Tordella (argentini), Bartru (délafrikai) pontozással Sloodal (ir), Laplace (francia) pontozással Padilla (fülöp-szigeti), Mac Cleese (angol) pedig Romeo (olasz) ellen, akit szabálytalanság miatt diszkvalifikáltak. Beriz (argentin) pontozással győzött Hughes (ir) ellen.

Iskola Alapítvány -

Monarchista forradalom tört ki Spanyolországban

Idáig öt halott és számos sebesült

Páris, augusztus 10. Ideérkezett jelentések szerint Spanyolországban forradalom tört ki, amelynek célja a köztársasági kormány elűzése és a királyság visszaállítása. A forradalom hamar áttért a külső városnegyedekre, ágyukkal és fegyverekkel lövöldöztek egymásra a köztársasági és monarchista csapatok. Eddigi jelentések öt halottól

és számos sebesültől számolnak be.

A felkelők eleinte sikert arattak és megszállták a hadügyminisztériumot és a postát, későbbi hírek szerint azonban a kormányhű csapatok felülkerekedtek. — Infanteo herceget, a mozgalom egyik vezérét, elfogták. Madriddal a közvetlen telefonösszeköttetés megszakadt.

Most jön a nagy hadd el hadd!

Mi lesz a földbárók milliós adósságainak konvertálásával?

Bukarest, augusztus 10. Ismeretes, hogy a konverziós törvényt ugyan a parasztság megmentőjeként harangozták be, de — főleg mai formájában — inkább arra használták fel, hogy a nagybirtokosokat, sok milliós adósságaiktól megszabadítsák. Az eddig konvertálásra bejelentett mezőgazdasági adósságok oroszlanrésze a nagybirtokosokra esik.

A kormánypárt már jelezte a törvény módosítását, de részleteket még nem közöltek. A kisgazdák és középbirtokosok országsszerte agítálnak és gyűléseket tartanak, hogy a kormánykörök hangulatát a maguk javára befolyásolják. Mivel a kisgazdák, közép- és nagybirtokosok érdekei egymástól elütők, a konverzió mó-

dosítása körül úgy a parlamentben, mint a közvéleményben óriási vihar és kavargás várható.

A konverzió ügyét óriási botránnyá dagasztja Grigore Filipescu konzervatív párti vezér nyilatkozata. Filipescu azt írta lapjában, hogy a konverziós törvény megszavazásakor egy nagyobb bojár csoport megbízásából egy hírhedt kijáró nagy anyagi áldozatok árán úgy csinálta meg a törvényt, hogy annak áldásaiból főleg a tékozló és eladósodott nagybirtokosok részesüljenek. A leleplező hírt a kormánysajtó átvette és újabb részletekkel toldotta meg.

Igy néz ki nálunk a „parasztok megmentése”!

A cuzista kirohanásokat a többségi párt szónokai verik vissza

A tiszti főorvos nem közigazgatási közeg, ha kormánypárti mandátumát kell megmenieni

A kamara kedd délutáni ülését is mozgalmassá, s némileg humorossá is tették Cuzák és Codreanuék, akik ezuttal is ki akarták használni pártbeli és képviselői előjogukat. Egy kicsi ráolvasás, s kicsi leleplezés azonban megszorította az élesebb hangokat.

A mandátumigazolás vitájában Vasiliu Oituz cuzista a bacau választások miatt panaszkodott. Követelte, hogy a nemzeti

parasztpárt fizesse vissza a községi és megyei pénztáraknak azokat az összegeket, melyeket a közigazgatás a választási propagandára elköltött. Panaszkolta, hogy le akarták tartóztatni, mivel a parasztnak a trianoni békeszerződésről beszélt. A pártok, mondta, bünyösek, de a legbünyösebbek a zsidók, akik csak üzleteket csinálnak, de az államnak tartozó kötelezettségek alól kiharúlnak.

Ne kísérletezzon
egészségével.
Kérjen Ön is
klamondottan
eredeti
»OLLA«
óvszert, mely megóvja egészségét.

Erre hangos zai és tiltakozás hangzik, majd Landau zsidó képviselő ezt a kényvelmetlen kérdést intézi a cuzista szónokhoz:

— Mondja csak, mi van az ön katonai ügyével?

A kérdést a többség is többször zajaon megismételte, de Vasiliu-Oituz, akinek tényleg nincs rendben a katonai szénája, nem tudott válaszolni.

A kormánypárt nevében Vacaunescu válaszolt a cuzista támadásokra. Nekiment Cuzának, akinek négy évtizede az a törekvése, hogy kicsapott diákokból és félrecsúszott emberekből pártot alakítson.

Cuza közbeszólaán, hogy neki nem pártja, hanem ligája van, Vacaunescu jóváhagyóan mondta:

— Jó, legyen liga, amit így is lehetne nevezni: Köser nacionalisták gyülekezete.

Azután cuzista választási plakátokat olvas fel, melyekben a parasztokat a zsidók vagyonának felosztásával biztatják, míg a zsidóknak akasztófát ígérnek. E közben Codreanu és az egyik többségi kölcsönösen arcátlanlannak és szemtelennek titulálja egymást.

A kamara Solomon vármegyei tiszti főorvos udvarhelymegyei mandátumát azon a címen, hogy a tiszti főorvosi állás nem közigazgatási állás(!) megerősíti és a magyarpárti petíciót elvetette.

Az igazolási eljárás ezzel véget is ért. A felszólalásokra a kormány nevében Calinescu válaszolt. Azt erősítette, hogy tiszta választások voltak (lásd a Székelyföldön!) és hogy Argetoianuék választásihoz képest, akik egyvmásra adták ki a törvénytelenségekre felhívó rendeleteket, angyali makulatlansággal választottak.

Calinescunak még Franasovici-csal, a liberális alvezérrel volt kis összeütközése az interimár bizottságok miatt, egyebé bai nem történt, az ülés ezzel be is fejeződött.

A szenátus csak éppen összeült tegnap, s aztán csüörtökig elnapolták az ülést.

Huszádikán berekesztik az ülésszakot

Kormánypárti körökből származó hírek szerint a jelenlegi parlamenti ülésszakot legkésőbb augusztus 20-án berekesztik. A parlament a jelzett időig egy csomó fontos törvényt szavaz meg.

Aki a román csapatoknak elárulta a magyar mentelep helyét

Szeged, augusztus 10. A szegedi honvédtörvényszék napok óta zárt tárgyaláson tárgyalja Magyar Misies törzsrörmester ügyét. Magyar 1919-ben a román megszállás idején elárulta a román csapatoknak a magyar állami mentelep helyét.

Huszkilométeres zónán fogva tartja lakóit Szovjetoroszország

Varsó, augusztus 10. Hivatalos forrásból jelentik, hogy a szovjet kormány elhatározta, hogy a lengyel határ mentén

20 kilométeres területsávot elnéptelensít, azzal a céllal, hogy lehetetlenné tegye a lakosok menekülését Szovjet-oroszországból Lengyelországba. Evégből az ezen a területen lakókat az ország belsejébe vinnék át.

Néhány helységet már kiürítettek és felgyújtottak. A határokat szigorúan őrzik. A határvédelem három vonalból áll: az erősebb határőrség van hat kilométerre, a következő kissé gyengébb három kilométerre van a lengyel határtól.

Sallay és Fürst védőinek panasza az ügyvédi kamara előtt

Budapest, augusztus 10. Az ügyvédi kamara szerdán tárgyalta a statáriális uton kivégzett kommunista vezérek, Sallay és Fürst panaszát. A védők az ellen emeltek panaszt, hogy Török elnök a tárgyalás alatt megakadályozta őket védői munkájuk teljesítésében. Az ügyvédi kamara tudomásul vette a panaszt és felterjesztette az igazságügyminiszterhez.

— Szénaboglyába ütközött és lezuhant a repülőgép. Kolozsvárról jelentik: Tegnap este hat órakor egy Potez típusú repülőgép leszállás közben szénaboglyát surolt, miközben a kormánykerék defektust kapott és a gép lezuhant. Suceanu örmester pilóta életveszélvesen. Mureșban Banulav környékén a gép megsebesült.

A szabadító Bolivár

Tegnap ünnepelték emlékét, ma
meggyalázzák testvérharcukkal
és viszályaikkal

Alig mult egy éve, hogy a délamerikai államok nagy lelkesedéssel ünnepelték meg Bolívar Simonnak, a szabadítónak halála száz éves fordulóját s ime azóta is harcban állanak egymással ezeknek az országoknak népei. Különösen Bolívia az, mely gazdasági érdekből és tulfutott szenvedélyességből gyakori összeütközést teremt a szomszédaival. Elfelejt, micsoda önzetlenséggel és önmegtagadással harcolt Bolívar Simon az ő függetlenségükért, boldogulásukért és egymás között való békéjükért.

Bolívár a spanyol Amerika egy kis városában, Caracasban született jómódú családból, melynek földjei, nyájai, rabszolgái voltak. Tizenhat éves korában Spanyolországba került, majd Párisba, ahol tizenkilenc éves korában a szabadság, jólét és rend szellemét ismerte meg. Haza kellett azonban mennie, mert ifjú menyasszonya várta, akit forrón szeretett. A szerelem lelkében növekedő hazafias vágyait és terveit már már elnyomta, midőn szerelme váratlanul meghalt. Most újra visszatért Európába, Franciaországban és Olaszországban Róma történetével, bölcselőkkel és a nagy olasz költőkkel foglalkozott. Mikor 1807-ben újra visszatért hazájába, első dolga volt, hogy rabszolgáit felszabadította. Ekkor már Miranda felvillanyozta a délamerikai spanyolok lelkét és Bolívar lelkesen csatlakozott a miliciához, melynek rövidesen ezredese lett. A földrengéstől elpusztult Caracast romjai között a rojalistáknak, a francia filozófusok nyelvén szól és mig Miranda lassanként elerőtlenedik a harcban és kapitulálni kénytelen, Bolívar új lendülettel gyűjt csapatokat és Mirandát árulással vádolva, kitartásra tüzel a felkelő spanyolokat.

A SZABADSÁG HŐSE DIKTÁTOR LESZ

A felkelő csapatok vezérévé nevezik ki a 27 éves ezredet. Az alacsony, vékony, sasszemű, ideges fiatallembert szilárdság, tisztánlátás, nagy intelligencia és az egyseges Amerika gondolata, a spanyol népek függetlenségének akarata tölti el. Vagyonát teljesen rákölti az ügyre, de szívének gazdagsága érintetlen marad. Katonáival együtt nyomorog, türi a farságot, az éhséget, az álmatlanságot s ahogy első diadalait aratja, megkapja a jelzőjét: el Libertador, a szabadító. Rongyos katonáinak, akik között európaiak, meszticek, mulattok, feketék vegyesek voltak, nem kellett zsákmányt, kincseket igénye, elég volt az ő szava és példája, hogy vezetése alatt sikert siker után arathassanak. A rettenetes harcban, mely tele volt hősiességgel és brutalitással, testvér-gyilkossággig menő vadsággal és kegyetlenséggel Bolívar csodálatos kitartással és bizalommal halad a célja felé.

Majd felhívást intéz Európához Jamaikából, ahová menekülnie kellett. A nemzetek szövetségét hirdeti, amelynek a béke érdekeit kell megvédenie. Azután saját honfitársaikhoz fordul és azt mondja, hogy a szerencsés katonának nincs joga hazáját kormányozni, ő is csak a szabadság védője.

Spanyolország látja, hogy Bolívarban emberére akadt. A hatalmakhoz fordul, melyek azonban a felkelőket hadviselőeknek ismerik el és nem mint Spanyolország, lázadóknak. Bolívar tapodtat sem enged. Angoszturába kongresszust hív össze, ott nagy beszédben fejt ki a jövőd kormányformát, melynek alapja az angol alkotmány lenne. A szabadító itt fejezi ki azt az óhaját, hogy a diktatúra rettenetes és veszedelmes terhétől megszabaduljanak.

Felhívás

Értesítjük a t. közönséget, hogy a
cenzura által betiltott

MEGBECSTELENITVE

című társadalmi szexuális film előadását engedélyezték. — A legizgalmasabb, legérdekesebb témájú film, így a közönség elé kerül. A filmcenzura ezt a páratlan hatású filmet a publikum tanúságával engedte végre színpadra. — A legkifűnőbb művészek szereplésével készült filmet (Tony v. Eyck, Hans Stieve, Albert Bassermann, Alert Schlettow) a héten kezdi vetíteni az

ASTRA MOZGÓ

Nemsokára Venezuela köztársaság elnökének választják. Most már megvalósíthatja legkedvesebb álmát, a nagy Kolumbia megalakítását és a kontinens valamennyi népének tényleges felszabadítását. És megkezdődik a rettenetes hadjárat, az Andesek szorosán való rendkívüli átkelés. A siklás mezítlábas: Pojokában győzelmet aratnak, Ujgranada szabad. Bolívar felveti a kérdést Angosztura kétkedői előtt: Az ellenség mindenütt legyőzve, a győzelem felénk mosolyog, nem elég ez nektek? Van valami kifogásotok? Álljon fel, akinek van! És a kongresszus kihirdeti a nagy Kolumbia megalakulását. A caraboboi győzelem Venezuelát megtisztítja a spanyol hadseregtől. Ujabb győzelem után Perura gondol Bolívar. És San Martinnal tárgyal. Peruban anarchiadul. Segítségül hívják Bolivárt, aki ismételtén győz, de egyúttal testileg teljesen ki is merül. Limában lemond minden hatalomról s hiába kéri, nem akar dik-

tátor maradni. Pár hónappal később felső Peru tartományai független tartománnyá szerveződnek, majd Bolívar Bolívia szabadságáról álmodik, az ő „legkedveltebb” leányáról, melyet minta-köztársaságnak akar. Ujra fegyvert fog, győzelmesen járja be az új köztársaságot, hívására az egész kontinens feltámad s léptei nyomán mindenütt új világ alakul.

ADNÁ AZ ÉG. HOGY EGYÜTT MARADNÁNAK!

Azonban nem elég harcolni és győzni, alkotni is kell. Legelső és legfontosabb: az egység. Panamába kongresszust hív össze. A háború likvidálására a kötelező döntőbírósság megteremtésére. Azonban újabb nehézségek. Peruban felkelés, Venezuélában és Kolumbiában autonómikus törekvések. Paez és Santander gögös és bosszuvágyó vezértársai zavarokat támasztanak. Bolívar energiája utolsó kitérésével Quitóban feltüzeli a népet, de a

hatás csak rövid ideig tart. Az óceáni konvencióval megegyezően megakarja menteni a törvényességet és vasmárokkal akarja lekötni a rend és szabadság ellenségeit. Eközben csak csodás módon menekül meg egy merénylettől, aminek hatása alatt 14 összeesküvőt lövet agyon, csupán Santandernek kegyelmez meg. Közben az anarchia hatalmasan fejlődik, Venezuela feltámad és a szabadítót száműzetésre itéli. Bolívar lemond a köztársaság elnökségéről s mint Napoleon, kénytelen elhagyni hazáját. Santa-Martában szerénv házikóban állapodik meg a száműzetés útján és itt agonizál. Körülötte csak néhány hiva. Utolsó szavai: Adná az ég, hogy magammal vihetném annak a tudatát, hogy ők együtt maradnak.

Ki tudja, vajon a délamerikai államok mostani hadakozásaiból és viszályaiból nem indul-e meg a szétbomlásnak olyan folyamata, mely ismét egy Bolívar Simon nagy jellemét és lelkét teszi szükségessé.

A csikszeredai pénzügyigazgató- tóságon nem állnak szóba a nyugdíjasokkal

Ellenben durván elkergetik a szegény özvegyet, aki egy éve
nem kapott nyugdíjat

Csikszereda, augusztus 10.

Már számtalan esetben rámutattunk arra az embertelen módszerre, ahogy a csikszeredai pénzügyigazgatótóság kezeli a nyugdíjasokat. Hol a Curentul cikke miatt nem fizetnek, hol a magyar pártköz utasítják az illetményeikért kilincselő nyugdíjasokat, hogy odamenjenek pénzért, ahova szavaztak, vagy pedig egyszerűen, minden további teketória nélkül kirugatják a posztoló rendőrről.

Most újabb felháborító eset történt. — Márton Péterné csikszentdomokosi állami utkaparó özvegye közel egy éves nyugdíjhátralékát ment kérni a pénzügyigazgatótóságra. Egyköltséggel magával hozta György Rózália erdőszolga özvegye, Bőjte János utkaparó és Timár Juliánna utkaparó özvegyének nyugdíjkönyveit is, akik szintén közel egy éve nem kaptak nyugdíjat. Három utóbbi nem tudott személynél jönni, mert kettő az ágyat sem tudja elhagyni, míg a harmadik felkel ugyan, de nem tud járni.

Özvegy Mártonnének már a pénzügyigazgatótóság előtt posztoló rendőrrel is meggyült a baja, nem akarta beengedni, de amikor elsírta nyomorúságát s különösen az ágyban fekvő betegeit, meg-

szánta a rendőr s utjára engedte, hogy próbáljon szerencsét. A szigorú rendőrzubbony alatt megmozdult szív nem hozott eredményt. Amint megtudta a pénzügyigazgató, hogy az a gondtól és éhezéstől összeeszt kis öregasszony nyugdíjhátralékáért könyörög, sőt még más három beteg, hasonló sorsu nevében is esedezik, dühbe gurult. Megmondta, hogy nyugdíjast ne engedjenek előmbé, — kiáltással kizavarta a szerencsétlen asszonyt, akinek még volt ideje végignézni, hogy egy jömegejelenésű fiatal ember több nyugdíjkönyvet iratott alá a „dühös” pénzügyigazgatóval.

A szerencsétlen Mártonné gyalog indult Csikszentdomokos felé, mert vonatra sem volt pénze. Neki nem jár nyugdíj, hanem csak a „jömegejelenésű” urak által prezentált könyvekre fizetnek.

A csiki falusi nyugdíjasok 70 százaléka már közel egy éve nem látott egyetlen bani nyugdíjat sem, a városiak sem sokkal jobb helyzetben vannak, akkor, amikor protekciós egvényeknek az után is aláírja Iliescu pénzügyigazgató nyugdíjkönyveket, mert az utóbbi időben már nem az esedékesség után fizetik az illetményeket, hanem pénzügyigazgatói aláírása, ami csak arra jó, hogy a törvényt egvesek előnyére megkerüljék.

A cannesi dráma

A román eredetű Kirke hálójában tragikus módon halt meg
a becsületrend lovagja

Bukarest, augusztus 10.

Cannesből érkezett híradás alapján irtunk arról a megrázó drámáról, amelynek középpontjában egy ismert bukaresti származású filmszínész nő áll. Cöcea Alice, aki mint kőristalány jutott ki Bukarestből Párisba, most fatális módon vonta magára az egész párisi sajtó és közvélemény figyelmét. Victor Point az ismert expedíció-vezető sorhajó hadnagy, öngyilkosságot követett el Cöcea Alice jachtja előtt egy bárkán.

Néhány évvel ezelőtt Cöcea Alice, a tizenéves színiüvöndék magára vonta Davilla Alexandru színigazgató figyelmét. Ragyogó szépsége, kellemes hangja, különös mímikája, amellyel elkápráztatta a közönséget, rövidesen ismert színésznőt csináltak belőle. Most már Davilla Alexandru híres társulatának volt a primadonnája, majd mikor ez a társulat feloszlott, Cöcea Alice Párisba ment, ahol előbb a Montmartre lokáljaiban lépett fel, később azonban megakadt rajta a Comédie Française igazgatójának a szeme és le szerződött. A kis kőristalány gyorsan és szépen ívelő karrierje itt sem fejeződött be, rövidesen átpártolt a színházról a filmhez, a hol, ha lehet, még nagyobb sikereket ért el.

Megismerkedett La Rochefoucold nagykövettel, aki feleségül vette a ragyogó szépségű

filmszínésznőt. Házasságuk azonban nem volt boldog, úgy, hogy a színésznő beadta a válókeresetet férje ellen.

Amíg a válóper folyt, Cöcea Alice Cannes-be ment le, ahol a Blue Crest nevű jachton lakott. Mindenki hódolattal vette körül és ő kihasználva a válófélben lévő asszony helyzetét, fényűző életmódot folytatott. Hogy itt ismerkedett-e meg avagy már régebbi barátság fűzte-e Victor Point sorhajó hadnagyhoz, aki egyébként Philippe Berthelotnak, a francia külügyminisztérium titkárának unoka-öccse, arról a jelentések egyelőre nem beszélnek. A távirat mindössze a következőket mondja:

Tegnap délután megrendítő öngyilkosság történt Cannesben, az Agay kikötő közelében. A Blue Crest jacht, amely az ismert Cöcea Alice filmszínésznő tulajdona, néhány méterre a parttól horgonyzott. Egy pillanatban kis bárka közeledett a jacht felé, majd a fűrdőzők revolverdörrenést hallottak és ré-

Színigazgatók, akik koncessziót kaptak

Bukarest, augusztus 10.

A kerületi rendszer megszüntetése következtében az erdélyi magyar színigazgatók legnagyobb része visszavonult a színházról, mert a szabad verseny mai rendszerében nem látják biztosítva a maguk és társulataik egzisztenciáját. Az idén mindössze négy színigazgató kért és kapott idáig színjátszási engedélyt: Janovics Jenő, Karácsonyi Miklós, Sarkadi Gusztáv és Jódó Károly.

Piccard megint elhalasztotta felszállását a sztratoszférába

Zürich, augusztus 10.

Részletesen beszámoltunk Piccard professzor második sztratoszférarepülésének előkészületeiről és csütörtökre tervezett vállalkozásáról. Legújabb jelentés szerint Piccard bizonytalan időre elhalasztotta a felszállást.

Astra (Apolló) Mozdó

BRASSO
Telefon 546

Augusztus 10-től kezdve látható a legkedvesebb film:

„Egy kis ballépés”

RENATE MÜLLERREL

Szünetben

UFERINI CSAPATA

KACSKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR

Hírek

Papirkosár

Ha már lopásról van szó...

A kamara hétfő délutáni ülésén, amelyet humoros tarka délutánnak fognak elnevezni a parlamenti krónikák, többek között azt sérelmezte Isac lupupárti képviselő, hogy a kormánypárt ellopta a Lupu-párt programját.

Es ezt csak úgy mondta! En másképpen mondanám, s nyájas olvasom te is másképpen mondanád, ha véletlenül megtörténne, hogy ellopna valaki a zseboránkat vagy az ezüskanalainkat. Mert ha mitőlünk lopnak, akkor bizonyára amit ellopunk — fuccs! Az többé nincsen számlunkra.

Ugyálszik azonban, hogy a programlopás az egészen más. Azt ha el is lopják, megmarad. Meg is maradt, sőt éppen a választási propaganda bizonyítja, hogy meg is fiadzott, meggyarapodott, megismosodott. Kormányon is és az ellenzéken is.

De akkor miért sir ez a pátriárcha napi honatya? Ugy fáj neki az a program, amit elloptak és mégis megvan? Miért nem beszél arról, amit valóban elloptak és ami nincs és nem is lesz meg többé soha?

Ha már lopásról van szó...

Töltsétek meg a bölcsőket!

Kioágom és ideragasztom ez: a híres két, amelyet egy külföldi lapban olvas-tam:

„Londonból jelentik: A születések korlátozása és az egyke-rendszer leküzdése”-re Angliában „Töltsétek meg a bölcsőket”- mozgalom alakul számos közéleti kiváló-ság és az összes egyházak vezérének kez-deleményezésére. A mozgalom vezetői Lord Wolmer volt főpostamester, Lord Gough Cecil képviselő, Exeter és St. Albans püspökei, Anglia főbírja és Cichester grófja. A mozgalom során országsszerte elő-adásokat fognak tartani a születési kor-látozás testi és erkölcsi veszedelmeiről, a gyermekáldás szükségéről s ezenkívül ez ifjú párokat személyesen is fel fogják vi-lágosítani a családalapítás kötelezettsé-géről.”

Mennyivel szebb és emberibb lenne ez a mozgalom, ha zászlójára azt is felírnák, hogy végre gondoskodva lesz felülről, pásztautasítás lehetősége nélkül is annak, hogy ne csak a bölcsők legyenek megtöl-tve, de a gyomrok is.

Amelyek világszerte úgy korognak, hogy nemsokára a föld forgásának irtó-zatos dübörgését is tul fogják harsogni...

Csodaszer

A londoni lapok jelentése alapján vi-lágszerte megírták, hogy Kotaro Shirai dr. a híres japán feltalált egy csodaszert, amelynek állítólag az volt előnye min-den más csodaszerral szemben, hogy visz-szavarázsolta az eltűnt ifjúságot. Kotaro Shirai dr. önmaga is meg akart fiatalod-ni és bevett egy jókora adagot a saját találmányu csodaszerből.

A hatás kissé más volt, mint amit el-párt: a csodaszer, a csodálatlan csodaszer megölte a kiváló tudóst.

Csodaszerének ezt a nevet adta: „Uzu.” Szép és egzotikus név.

Csak éppen arra nem volt alkalmas, hogy uzust csináljanak belőle...

Becsületrend

A nagy események között egészen el-sikkadt annak a híre, hogy a francia köz-társaság elnöke a becsületrend lovagjává nevezte ki Yvette Gilbert-t.

Nem ő az első nő, akinek mellére fel-tűzik a becsületrend piros szalagját.

Madama Curie például azért kapta meg ezt a nagy kitüntetést, mert felfedez-te a rádiumot.

Yvette Gilbert csak sanzonokat énekelt.. De ahogy ő szolgálta a könnyű muzsáti! Énekében és gesztusában benne fénylett — ha nem is az isteni alkotó erő rapoilá-sa — az Olimpusz derűje, mosolya és pajzansága. S ez is gyógyított néha any-ját, mint a titokzatos sugárzásu, de kis-sé méregdrága rádium...

— fz —

A betegségélyző, melytől meghalhat a beteg

Már csak a püspöki aulából kél vigasz a vigasztalan városka számára

Gyulafehérvár, augusztus 10.

Az erdélyi magyarság és románság egyaránt nagy tradícióju egykori gócpontja, az erdélyi püspök székhelye és mégis; Erdély egyik legsiralmasabb és legfeketébb városkája, amelyben hóna-pokig nem történik semmi esemény.

Ejszaka van, amikor beérkezünk a vá-rosha. Az állomás is sötét és kocsink is lassu döcögésben vándorog be a kocsis lassu hajításában a babiloni sötétségben levő uccákon. A villany már régi problé-mája a városkának. Eddig egy szomszédos kis városkából kapta az áramot a vá-roso, most változás áll be, egy villamos társaság kapta meg a város bérletét és talán nem lesz olyan sötétség a városban.

A kávéházban néhány pisllakoló vil-lanylámpa mellett beszélgetek az embe-rekkel. Ahány ember, annyi gond és nyo-moruság.

A kereskedő, akivel beszélek, fizetés-képtelen és sirámaít jól ismerem, az ipa-roso, akivel összekerültem, azt fájlalja, hogy munkája nincsen — ez a szólám is ismerős már előttem, de minden egyes sirásnak és fájdalomnak egy a refrénje: a betegségélyző.

A gyulafehérvári betegségélyző vezetői ráfektették a gyulafehérvári kereskedők-re és iparosokra. Hiszen tudjuk, az una-lomig ismételik az illetékesek, hogy fel-sőbb rendeleket írják elő azt, hogy a be-tegsegélyző illetékeket tüzzel-vassal be kell hajtani, de azért így még sem megy.

A napokban a betegségélyzőpénztár ve-zetői nagytakarítást csináltak Gyulafe-hérváron. Azoknál a kereskedőknél és iparosoknál, akik a legcsékélyebb hátra-lébkban voltak, az üzleti berendezéseket, asztalokat és székeket vittek ki társzeker-ekkel a piacra, hogy ott árvereztessenek. Csak a két gyulafehérvári kávéház-ból mintegy harminc asztal és több száz szék vándorolt ki a piacra.

És a megrémült kereskedők és iparosok deputációval vonultak fel az új prefek-tushoz, aki mindjárt segített a dolgon. Két havi haladékokat kért és kapott a be-tegsegélyzőpénztár vezetőitől és az aszta-lak és székek visszavándoroltak az üres üzletekbe.

— ELADÓ AZ A SZANATÓRIUM, AMELYBEN DOUMER ELNÖK MEG-HALT. Párizsból jelentik: Azt a párizsi szanatóriumot, amelyben néhány héttel ezelőtt Doumer köztársasági elnök meg-halt, most eladják. A szanatóriumot mint kórházat a XVIII. század közepén Nico-las Beaupou híres francia pénzügyes ala-pította és annak termei Franciaország szá-mos történelmi eseményeivel szoros kap-csolatban állnak.

— Harmincezer ember egy opera elő-adásán. Veronából jelentik: Az afrikai nő című opera előadására, mely szabad ég alatt folyt le, az ország minden ré-széből özönlött a közönség. Az arénában harmincezer ember gyűlt össze. Az elő-adás este 9 órától éjjel fél kettőig tartott.

— UJFAJTA KÖNNYÁZBOMBÁT KAPOTT A CSIKÁGÓI RENDŐRSÉG. Newyorkból jelentik: A csikágói rendő-rség újrendszerű könnygázbombát kapott, amely 24 másodperc alatt teljesen harc-képtelenné teszi az ellenfelet. Az eddig használt könnygázbombák hatása csak négy perc múlva jelentkezett s ezért a zavargók könnyen visszadobhatták a rendőrség ellen a bombákat, mielőtt még hatásuk érezhető lett volna. Az új bomba nem robban.

— UJ VILLAMOSVASUTAK SVÁJC-BAN. Bernből jelentik: A svájci szövetségi vasutak a legközelebbi években to-vábbi 400 kilométer hosszúságú vasutvo-nal villamosítását tervezik. A szükséges elektromosáram előállítására Schwyz kan-tonban, Einsiedel mellett, 900 méter ma-gasságban egy kilenc kilométer hosszú és 1,5 kilométer széles víztartályt épített a vasutigazgatóság, amely körülbelül 62 millió svájci frankba fog kerülni.

Ez volt az új vármegyei prefektus: dr. Pop István fiatal, alig harminc éves ügy-véd első fegyverténye és ezzel még in-kább megalapozta azt az előzetes szimpá-tiát, amit a fehérváriak adományoztak neki.

Mert ha mással nem is, de az új pre-fektussal mindenki meg van elégedve, a kis városkában. Fiatal, aktív ügyvéd, szíven viseli a városka ügyeit és amellett nagy sportember, az egyik sportegyesület elnöke. És ez nagy dolog Fehérváron. Mert ebben a kisvárosban dühöng a sportláz és a kisváros sportja, már nem egy országosan ismert sportmannt bocsá-tott el.

Szenzáció nem igen akad Gyulafehé-rváron. Napok óta egy „óriás” produkálja magát a városban. Alig két és fél méter magas, nem tudom, honnan került ide, de amikor lepengettem az öt lejes belépti-diját, olyan magasról nézett reám, hogy megilletődtem. De a meglepetésből mind-járt magamhoz tértem, amikor pár kilós irtó nagy kezeivel megszorította kezei-met.

Érdekes, hogy Gyulafehérvár, amely a nemzeti-parasztpárt egyik legfontosabb és legjelentősebb vára, titokban sajnálja, hogy pártja uralomra került. És ennek a rejtélyesnek és érthetetlennek látszó ügy-nek, meg van a maga természetes magya-rázata. Addig ugyanis, amíg a nemzeti-parasztpárt ellenzékben van, egymásután tartja a román nép nemzeti tradicionális centrumában a nagy demonstráló gyüle-seket, melyek nagy forgalmukkal hóna-pokig szanálják a kisváros kereskedelmét és iparát. Ennek most egyelőre vége, elő-reláthatólag hosszú időre, mert a nemzeti-parasztpárt az előjelek szerint nem igen adja át más pártnak a hatalmat.

Azért a kétkedők mégis csak biznak egy jobb jövőben. És ezalatt a multat tovább őrzik a gyönyörű várkapuk és az ősi katedrális évszázados nagy históriá-jának komoly szentélye, a Battvhanu-m. A sánc-árok fölött emelkedő püspöki aulából pedig vigasztalás és imádság száll szét az egész országba...

Benczel Béla

— SEGÉDTANITÓK VIZSGÁJA. A köz-oktatásügyi miniszter legújabb rendelete ér-int azoknak a segéd-tanítóknak a vizsgája, akik a tantörvény 122-ik paragrafusa által előírt feltételeknek megfelelnek szeptember 20-án lesz, a bukaresti, jasi és kolozsvári központokban. Beiratkozni szeptember else-jéig lehet minden helybeli tanhataságnál.

— HÁROMSZÁZHATVANNÉGYEZERKI-LENCVENNYOLC LEJT SIKKASZTOTT című, július 22-iki számunkban megjelent cikkre vonatkozólag Paraszka Antal fogara-si főszámvevő annak a közlését kéri, hogy a sikkasztásokat egyedül Józsa Pál volt pénz-táros követte el. Ő nem volt büntetve, sem letartóztatva nincs és nem volt. A folyamát-ban levő vizsgálatot nyugodt lelkiismerettel várja.

— Még a plébából is pénzt vasalnak ki. Temesvárról jelentik: A város vezetősége elhatározta, hogy egészségi okokból pléb-vel vonatja be mindazokat az asztalokat, melyekről piaci árusok árulnak. E gon-dos gesztus után azonban, a város még nagyobb gondossággal, elkezdett „pléb-taxát” szedni a piaci árusoktól, négyzet-méterenkint 2 lejt hétköznap és 3 lejt vásárnap. Az intézkedés nagy felhábo-rodást váltott ki az érdekeltek körében.

— KIKELT TUTANKHAMEN BOR-SÓJA. Londonból jelentik: Howard Car-ter, az egyiptomi királysírok felfedezője Tutankhamen sirkamrájában néhány 3200 éves borsószemet talált, amelyek közül egyet egy stockholmi botanikus barátja-nak adott. Az évezredes borsó kicsírázott és az első ében 65 szemet termett, míg a következő évi termés 202 szem volt. Az idén az őskori borsó termésé már egész veteményeságyást tölt meg s a palánták hat láb magasságra nőttek.

— Aki leszállítja az adót. Galachból je-lentik: Az itteni rendőrség letartóztatta Vlădoianu Stefan brailai illetőségű fiatal-embert, aki Galachban különböző vissza-éléseket és zsarolásokat követett el. Vlă-doianu adóellenőrnök adta ki magát és végigjárta az összes nagyobb üzleteket, ahol megigérte, hogy bizonyos százalék ellenében leszállíttatja az adójukat. A rendőrség hatalmas értesülés alapján ház-kutatást tartott nála és lakásán nagy-mennyiségű hamis iratot, adónyugtát és igazolványt találtak. A vizsgálat folyik annak megállapítására, hogy miképpen kerültek Vlădoianu birtokába az iratok?

— EGY TENNISZ-CSODAGYERMEK. Iver-poolban egy tennisező csodagyermeket fe-deztek fel. Peggy Kahn, a kilenc éves kislány, aki mindössze tizenöt hónapja tennisezik, állandóan veri ellenfeleit. Híres és képzett tennisezőkkel szemben aratott már győzel-met a gyerek, akinek csodálatos kézügyessé-ge van és aki reggeltől estig fáradhatatlanul treniroz.

— A KISZARADT KUT TITKA. Ret-tenetes leletre bukkant tegnap a Tár-goviste mellett levő Priseaca falu bírja. Több községi ember társaságában a falu határába ment ki, hogy ott egy kiszar-radt kutnak a betonlapjait kiemeltesse. Amint az egyik ember lemászott a kut-ba, keze oszladozó puha tárgyhoz ért. Vigyázva kiemelték és megelapelve látták, hogy egy teljesen oszlásnak indult női holttest. Azonnal értesítették a csendőrsé-get, majd telefonáltak be a tárgovistei ügyészségre, ahonnan néhány óra múlva kiszállott a helyszíni bizottság s megállá-pították, hogy a holttest Gheorge Mária-val azonos, aki márciusban tűnt el a fa-luból és aki minden valószínűség szerint gyilkossággal áldozata lett. A gyilkossággal annak idején Marin Juon Ancuta ottani fiatalembert gyanúsították, aki azonban tagadta, hogy tudna a leány eltűnéséről. Most ismét vallatásra fogták Ancutát, mert ő volt az, akivel a lányt eltűnése délutánján a kut környékén látták járni. A vizsgálat folyik.

— RÉGI VÁROST FEDEZTEK FEL A TENERFENÉKEN. Krim félszigetének Chersonesos nevű városa, mely Kr. e. va-ló ötödik században épült, az idők folya-mán eltűnt a föld színéről, mellette pedig egy új Chersonesos épült, amelyet vi-szont az oroszok a 14. században pusztí-títottak el. Évszázadokon át folyt a ku-tatás az eltűnt város után, míg végre ra-akadt egy orosz expedíció a — tengerfe-néken. Már III. Sándor cár idejében hirt adott két buvár róla, hogy a sebastopoli világitótorony közelében a tengerfenéken egy város van. Tizenhat méter mélység-ben történt kutatások során ráakadtak a várost környező védőfalakra, aztán öt ke-rek toronyra, végül egy következő nagy térre, amely valószínűleg a régi idők ago-rája (piaca és a közélet központja) lehet-t. Csak az elmúlt hónapokban folytat-ta az orosz expedíció ezeket a kutatáso-kat, amelyekből a lakóházak és az utcák feltárását várják.

— A beteg tehen teje megfertőzte az embereket is. Csikszeredából jelentik: Megírtuk, hogy különösen Felcsikon, Csikszenttamástól Csikszeredáig le, vesze-delmes körömfájás dühöng a szarvas-marhák között. Az állatjárvány megaka-dáltozása céljából közel három hónap óta szünetel a csikszeredai heti állatvásár is. Most a járványvisította községek lakói panaszkodnak, hogy a beteg tehenek teje egész sor családokat fertőzött meg, azon falvakban, ahol a betegség dühöng. A járványvisította vidék lakóit elmulasz-totta felvilágosítani az állategészségügyi hivatal, hogy óvakodjanak a beteg tehe-nek tejét felhasználni. Köztudomásu, hogy falun inkább rversen isszák a tejet aminek következtében a beteg állat tes-tében levő bacillák a tejen át az embri szervezetbe jutnak és megfertőzik azt. Informátorunk szerint az így megfertő-zött emberekben is a betegség ugyanolyan tünetekkel jelentkezik, mint az állato-kon. A szőpadláson és nvelven kegyet-lenül fájó hólvagok keletkeznek. Sem enni, sem vizet inni nem tudnak s közben irtóztató fájdalmakat állanak ki. A kör-möket is megtámadja a betegség, ug-yogy azok leválnak. Megkérdeztük in-formátorunkat, hogy orvoshoz fordultak-e és milyen intézkedést fogantatosítottak. Előadása szerint a falusiak házilag keze-lik önmagukat, mert nincs pénzük orvos-ra.

Szerdán este 11 órakor
friss lángos
az
ELITE-ben!

KERESKEDŐK KÖNYVELÉSÉT MÉRLEGEIT ÉS
BÁRHÉLY HAYONLO MUNKA ELVÉGZÉST VÁLLALJA
GMIGOL AUTORIZÁLT KÖNYVELO
STR. 13 SEPTEMBRIE 3

Jön

az utószezon nagy meglepetése

Jön

Jeanette Mac Donald és Chevalier

EGY ÓRA VELED

cimű sláger a **FORUMBA**

Zene: **OSCAR STRAUS.**

Rendező: **E. LUBITSCH.**

Tanulja meg a helyes napfürdőzést
Ez azt jelenti, hogy testét — mielőtt kiteszi a napsugarak
hatásának —

NIVEA - CREME

vagy **NIVEA - OLAJ** - jai

kell bedörzsölnie. Mindkettő — mint egyedüli a maga nemében —
eucerintet tartalmaz, ezt a páratlan és összetételében a természetes
bőrszövetekkel egyenértékű bőrápolószert. A Nivea-készítmények
ezért ugyiszólva „természetes” bőrápolószerek, amelyek nem
pótolhatók más, főleg nem úgynevezett „csodakrémekkel”.
Csökkentik a fájdalmas napégetés veszélyét és gyönyörű
bronzszínű árnyalatot adnak bőrnek.
Nivea-Creme Lei 16,00 — 72,00 / Nivea-Olaj Lei 55,00, 85,00
BEIERSDORF & CO. S. A. R., BRASSÓV

A székelyföldi turis- taság ünnepnapja

Menedékházavatás a balánbányai Egyesekőn

Alig két éves fennállása után, örven-
detes hírrel állott a Brassói Turista Egye-
sület csiki csoportja Erdély turista tár-
sadalma elé. Szerény eszközökkel, apró
adományokból és saját kezű munkájá-
val felépített menedékházat adnak át f.
hó 14-én vasárnap a lelkes csiki turisták
a forgalomnak. A balánbányai Egyesekő
oldalában immár készen áll a zsindeles-
tetejű, tornácos kis faház, hogy vasárnap-
tól kezdve zárandokhelye legyen egy nyá-
ron, mint télen a csiki kirándulóknak, de
a vendégturistáknak is, akik vándorlá-
saikban a Székelyföldet keresztül-kasul
járják.

A székelyföldi turistaságnak eme nap-
ját társadalmi ünnepéllé avatja az a
tény, hogy ilyenfajta alkotást mindmáig
nem mutathatótt fel a Székelyföld, s az
Egyesekő lankáján megismétlődik a szom-
szédos megyék kiküldötteinek az a fel-
emelő találkozója, ami a Brassói Turista
Egyesület tavalyi homoródalmási ün-
nepsége alkalmából kitűnhetetlen em-
léklül maradt meg a jelenlevőkben.

A turistaház avató önnepségén töme-
gesen fognak természetesen részt venni a
csikszeredeiak s a Felcsik falvainak né-
pes küldöttei, de számosan jelennek meg
a szomszédos Háromszék és Udvarhely
megyéből is. A Brassói Turista Egyesület
tagjai Brassóból testületileg vesznek részt
az avatáson, ahol az egyesület elnöke, üd-
vözlő beszédet mond.

Az egyesekői menedékház felavatása al-
kalmából kedvező idő esetén két kirán-
dulást rendez a Brassói Turista Egyesü-
let.

Az egyik csoport f. hó 14-én, vasárnap
reggel fél 5 órakor indul autóbusszal az
Európa menetjegyirodától Balánbányáig
és innen gyalog a menedékházhoz. Az ün-
nepség után kisebb túra a környékre gyo-
párszedéssel és a jégbarlang megtekinté-
sével. Haza aznap este autóbusszal. Rész-
vételi díj kb. 200 lej személyenként. Ve-
zető Bartók Árpád turista-titkár.

A második csoport vasárnap reggel a 6
órás vonattal, Gyergyószentmiklósig szó-
ló fürdőjeggyel indul, de leszáll Csik-
szentdomokoson, ahonnan külön autó-
buszon megy Balánbányáig és innen gya-
lag a menedékházhoz. Az ünnepély után ez
a csoport egy kb. 5 órás érdekes uton át-
megy a Gyilkostóhoz. Itt meghálás. Más-
nap kirándulás a Békási-szorosba, délután
pedig autóbusszal megérkezés Gyergyó-
szentmiklósról. Megérkezés éjjel után a
személyvonattal Brassóba. A harmadik
osztályú fürdőjegy ára 242 lej oda és
vissza.

Mind a két kirándulásra jelentkezni le-
het szombaton délig az Európa menet-
jegyirodában.

A BTE. elnöksége felkéri az egyesület
tagjait, hogy a kiránduláson minél na-
gyobb számban vegyenek részt.

— **ÜLT ÉS RABOLT A REGÉNYIRÓ.**
Fischer Gertrud magdeburgi házalónő
rablógyilkosság áldozata lett. A tett elkö-
vetésével egy Roepert nevű albérelőjét gya-
nosították, aki már vallott is. A 23 éves
Roepert, aki évekként ezelőtt rendőri volt,
elbocsátása után két évig nem jutott
foglalkozáshoz. Az az ötlete támadt, hogy
regényírással fog pénzt keresni. A regé-
nye már el is készült és leírás végett egy
gépirozületnek adta át. Innen kapta né-
hány nap múlva azt az értesítést, hogy
a lemasolt regényt ötven márká lefizetése

ellenében kiválthatja. Roepertnek azon-
ban nem volt pénze és kétségbeesésében
arra vetemedett, hogy szállasadónóját
meglopja. Közben azonban az asszony
rajtakapta, mire fojtogatni kezdte, majd
pedig egy fejszével agyonütötte. Tettének
elkövetése után szüleihez tért vissza, aki-
nek lakásán később el is fogták.

— **LEHET-E IJEDTSÉGTŐL MEG-
HALNI?** Többnyire nem gondolja senki
sem komolyan, ha ezzel a szólásmóddal
él: „Ijedtemben meghalnék, ha...”. Ujabb
tudományos kutatások azonban tényként
állapítják meg, hogy lehetséges ez az eset
is, természetesen többnyire csak olyan
embereknél, akiknek a szíve beteg vagy
gyenge. Egy elektrokardiogramm segélye-
vel eszközölt kutatások bizonyították,
hogy bizonyos körülmények között egy
nem egészen normális szív hirtelen meg-
szűnhet funkcionálni és abba az állapotba
kerülhet, amelyet az orvostudomány szív-
villózásnak nevez. Állatoknál ez az álla-
pot csakhamar megszűnik, az embereknél
azonban rendszerint halállal végződik.
Ezen a nyomon elindulva aztán megál-
lítás nyert, hogy a szívet ellátó idegek-
nek nagy, néha döntő szerepe van az
ilyen állapot előidézésében. A normális
ember kibírja a legnagyobb ijedtséget is,
más az eset azonban a szívbetegeknél,
akiktől tudvalevőleg egyáltalán lehetőleg
minden izgalom távol tartandó.

— **ABLAKTISZTÍTÁS HATÁSKÖRI
ÖSSZEÜTKÖZÉSE.** Párizsból írják:
Az igazságügyi palota ablakainak sokáig
csodájára jártak az emberek, annyira
piszkosok voltak. A csodálkozásból fokón-
ként felháborodás lett, míg végre a „köz-
vélemény nyomása” alatt, a lakosság ál-
talános megelégedésére elrendelték az abla-
kok megtisztítását. Egész hadsereg lá-
tott neki a munkának és meg is pucolta
az ablakokat — belülről. Kivülről ott
hagyta a port, a piszkot és pedig azért,
mert az igazságügyi palota az igazság-
ügyminisztérium, de csak bévülről, ki-
vülről mint történelmi műemlék a műemlé-
kek gondozására hivatott kultuszminisz-
térium fennhatósága alá tartozik. Az igaz-
ságügyminisztérium állépte volna tehát
hatáskörét, ha utasítást adott volna arra,
hogy kivülről is tisztítsák meg az abla-
kokat. Ujabb elégedetlenség és tiltakozás
következett néhány hónap múlva,
mert ennyi időbe tellett, míg a nagy elha-
tározás a kultuszminisztérium különböző
szakosztályait, számvevősegeit és gazda-
sági intézőit megjárta, elrendelte a kul-
tusztisztítást, hogy az igazságügyi
palota ablakait pucolják meg *kivülről*.
Mégint megjelent az ablaaktisztítók csa-
pata, de persze nem azok az ablaaktisztí-
tók, akik hónapokkal előbb az ablakok
belső felét szabadították meg a szennytől,
hanem a kultuszminisztérium saját külön
ablaaktisztítói, akik hivatásuk teljes tu-
datában aggodva vigyáztak, hogy vala-
hogyan hozzá ne érjenek az ablakok bel-
ső feléhez, mert rájuk csak a külső, a
műemléki rész tartozott. Igen ám, de ek-
korra már újra bepiszkolódtak az abla-
kok belülről, tehát míg eleinte belül tis-
tázták az ablakokat, kívül pedig pisz-
kosak, addig most a munka végeztével
kívül tisztázták voltak, de belül annál pisz-
kosabbak. Az igazságügyi palota most
mégint ott van, ahol elkezdte és nem egé-
szén megokolatlan a párizsiaknak az a
kívánsága, hogy a két minisztérium min-
den hatásköri vita mellőzésével egyezzen
meg az ablakok egyidejű teljes megtisztí-
tásában.

— **Harmine év óta tüzoltó.** A brassói
önkéntes tüzoltó egyesület legutóbbi vá-
lasztmányi gyűlésén közönytét fejezte
ki Brang Ferencnek, aki már harmine
éve édesemes tagja a testületnek. Brangot
egyébként kitüntetésre is felterjesztet-
ték.

Felmondott a CFR.-nek a brüsszeli nemzetközi vasuti elszámoló hivatal

Bukarest, augusztus 10
A brüsszeli nemzetközi vasuti elszámoló
hivatal, mely a kiegyenlítésig előlegeket
szokott adni az egyes államok területén
történő áru- és személyszállításokra, el-
határozta, hogy augusztus 15-iktől fel-
függeszti minden kompenzációs tényke-
dését, miután az előlegezett összegekhez
képtelen hozzájutni. A brüsszeli irodá-
nak a különböző államoktól mintegy hat-
van millió franknyi követelése van a le-
nem számított differenciák fejében. A
CFR. vezérigazgatója a közlés hatása
alatt távirati uton tárgyalásokat kezdett
a különböző közép-európai államokkal
egy új nemzetközi fizetési egyezményről.
Szó van egy Bukarestben létesítendő új
áru- és személyforgalomügyi kompenzá-
ciós pénztár létesítéséről is.

Ujabb méregkeverő asszonyok Szolnokon

Több év előtti férjgyilkosságokat fedezett fel a csendőrség

Szolnok, augusztus 10.
Az itteni csendőrség névtelen feljelentés
alapján több évvel ezelőtt elkövetett gyilkos-
ságokat fedezett fel. A nyomozás során meg-
állapították, hogy Urnó József kunhatisi
asszony 1930. szeptemberében megmérgezte
férjét. Hasonló módon szabadult meg férjé-
től Lukács Sándorné is. A két asszonyt le-
tartóztatták. Mindketten beismerik bűnüket
és töredelmes vallomást tettek a gyilkosság
részleteiről. Most exhumálni fogják a két
megmérgezett férj holttestét.

Mibe került Csikban a választási propaganda?

Csikszere, augusztus 10
Komoly forrásból szerzett információ sze-
rint a múlt évi Jorga-féle választás alkalmá-
val nyolcszáz ezer lejt költöttek el az állam
pénzéből a csiki választási propagandára. Ez
évből a költségek négyszáz ezer lejt tettek ki.
Ezek csak a hivatalosan elismert számadatok,
hol vannak a nem hivatalos tételek? Így is
két esztendő alatt egy millió kétszáz ezer lejt
emésztettek fel csupán Csikmegyében a vá-
lasztások. Mekkora lehet az egész ország vá-
lasztási költsége? Hány munkanélkülinek le-
hetett volna ebből az összegből egész évi ke-
resetet nyújtani produktív munka révén?

Kétmillió szénszámláért perlik a kolozsvári klinikát és az államkincstárt

Kolozsvár, augusztus 10
Az Erdélyi Szénbánya részvénytársaság
a kolozsvári klinikának szállított
szén árát, két millió lejt sem a közokta-
tásügyi minisztériumtól, sem a klinikák-
tól nem kapja meg. Egymásra hátrítják a
rendelésért a felelősséget. A társaság
most a kincstárt és a klinika igazgatóságát
is beperelte.

— **FÖLDRENGÉSEK AMERIKÁBAN.**
Londonból jelentik: A legnagyobb Azori-
sziget, San Miguel szigetét az elmúlt éj-
szaka rendkívül heves földrengés rázta
meg. Sok ház összeomlott és igen sok em-
ber megsebesült, bár emberéletben nem
esett kár. A súlyosan sebesültek száma
tizenkettő. Peruból érkező jelentések sze-
rint igen heves földrengések voltak va-
sárnap éjszaka a köztársaság egész terü-
letén. A nagyobb városok lakossága riad-
tan menekült a házaikból és a szabad ég
alatt töltötte az éjszakát. Emberéletben
nem esett kár, azonban igen sokan többé-
kevésbé súlyosan megsebesültek.

— **ANGOL VIDÁMSÁG.** A földbirto-
kos amerikai barátjának mutogatja föld-
jét.

— Mit gondolsz — kérdezi tőle — hány
birka lehet abban a nyájban?
A látogató egy pillanatra nézi a nyáját,
aztán így szól
— Ötszáz.
— Pont annyi van. Hogy az ördögbe ta-
láltad ki?
— Egyszerűen. Megszámláltam a bir-
kák lábát, aztán az összeget elosztottam
négygyel.

Két londoni kisfiút, aki még sohase járt
vidéken, kivisznek a mezőre. Miután meg-
ették sonkászsömlyéiket, kóborolnak a
szabadban s az egyik véletlenül rábukkan
néhány konzervdobozra, melyben süritett
tej volt.

— Nézd csak, Tommy — szól barátjá-
nak ámulva — megtaláltam a tehén fész-
két.

— Őnagysága papagájt kapott. Azt közöl-
ték vele, hogy a papagáj gyönyörűen tud
beszélni. De a papagáj nem beszélt.

— Majd én megszólaltatom, — mon-
dotta Őnagysága barátja.

Ebéd után leült a papagáj kalitkája
mellé, rágyújtott s így biztatgatta:
— Halló, Lóri! Halló, Lóri! Halló, Lóri!
Semmi válasz. A papagáj álmósan bö-
biskolt.
Erre másik cigarettát gyújtott és mint,
hogy minden áron eredményt akart elér-
ni, tovább biztatgatta, két óra Lösszat.
— Halló, Lóri! Halló, halló, halló.
A papagáj végre kinyitotta egyik szem-
tét, fölborzolta tollát s ezt mondta:
— Mással beszél.
Aztán újra álomba merült.

Nem volt elég a háboru

Az elemi csapások tizez- rével pusztítják az embe- reket Mandzsuriában

Sanghai, augusztus 10.
Már többször beszámoltunk róla, hogy
Mandzsuriát a háborúon kívül elemi csa-
pások, árvíz és járványos betegségek is
pusztítják. Ujabb hírek szerint Észak-
Mandzsuriában az árvíz egyre nagyobb
károkat okoz.

A halálos áldozatok száma már a har-
mincezeret is meghaladja.

Az árvíz folytán hajléktalanul és minde-
segély hiján maradt emberek száma pe-
dig felülmúlja a százhuszezeret is.

A Sungari folyó környékén sok város
teljesen el van vágva a külvilágtól. Az
áradó vizek és a partvidékek ugyanolyan
borzalmas látványt nyújtanak, mint a
kinai nagy árvíz alkalmával. Az ár holt-
testek ezreit sodorja magával és veti a
partra. A temetetlen holttestek nyomán
rohamosan terjednek a járványos beteg-
ségek. Különösen a kolera szed számtalan
áldozatot.

A tárgyalási elnök elmebaja miatt perújítást kérnek a Calmette-perben

Berlin, augusztus 10.
Mindenki előtt emlékeztetés még a mon-
stre-per, amelyet a Calmette-szerűen meg-
mérgezett gyermekáldozatok miatt
folytatnak le neves német orvosok ellen.
Az elítéltek most a per újrafelvételét kér-
ték azzal az indoklással, hogy

Weber törvényszéki tanácsos, a tár-
gyalás vezetője, már a tárgyalás ideje
alatt elmebeteg volt.

Ezt az állítást megerősíti az a körülmé-
ny is, hogy a tanácsos jelenleg is ideggyógy-
intézetben van. Azt hiszik, hogy a perújítá-
si kérelemnek helyt fognak adni.

Halálos autószerencsét- lenség a rossz út miatt

Focsani, augusztus 10.

Tegnap éjjel halálos végű autószerenc-
sétlenség történt Adjúd regáti közszé-
k közelében. A 352 Focsani rendszámú ta-
xi, Mihailca Grigora mérnök tulajdona
három utassal: Corobană Sandu jegyző-
vel, Constantin Vasile katonával és Ghe-
Pavel kíséretével Focsani felé igye-
kezett. Alig öt kilométernyire Adjúdtól,
az uttest rettenetesen meg van rongálva
a múlt napokban pusztító árviztől. A
hatóságok nemcsak, hogy nem javították
meg ezeket a megrongált utakat, de még
csak táblát sem tettek ki, hogy a járó-
kelőket a veszélyre figyelmeztessék. Így
történt, hogy a sofőr nem vette észre a
közeledő veszélyt s egy 15 méter mélyre
kimosott ároknak hajtott neki. Az autó
felborult és maga alá temette Constantin
Vasile katonát, aki azonnal meg is halt.
A többiek is súlyos sérüléseket szenved-
tek. A szerencsétlenül járt utasokra kom-
pánzzal a járó-kelők akadtak rá, s beszár-
lították őket a kórházba. Megállapították
egyébként, hogy ez nem az első szeren-
csétlenség, ami e helyen történt. Majd-
nem halálos végű katasztrófa játszódott
le itt a választások idején is, amikor
Radulescu Rămnice volt képviselő autójá-
borult fel.

— **BORZALMAS AUTÓSZERENCSE-
LENSEG HAT HALOTTAL.** Madrid-
ból jelentik: Salamanca közelében egy
autóbussz huszonhat kirándulóval egy-
harminc méteres szakadékba zuhant.
szerencsétlenül utasok közül hatan azonnal
meghaltak, míg a többiek súlyos sérülése-
ket szenvedtek.

★ **Elveszett szombaton délen,** Zajzo-
ba menő autóbusszon egy kis pénzes
szény, melyben kevés aprópénzen kívül
egy kasszakulcs és 2 vasuti menetjegy
volt. A megtaláló — aki sem a kulcsot
sem a menetjegyeket nem használhatta
— kérték, hogy a tárgyakat a lap brassói
kiadóhivatalába leadni szíveskedjék. A
erszényben volt aprópénzen kívül, még
külön-jutalomban részesül.

Forum Mozcó

BRASSÓ. Telefon 145.

Kedd, augusztus 9-től
kezdve

Kedd, augusztus 9-től
kezdve

Vigjáték!

Nagy Kató

2 órát kacagni!

Sigfried Arno, Kurt Geron és Adele Sandrock a

LEGÉNYÉLET, KUTYAÉLET

Mon.: Vértess-Film Brassó.

című filmben.

Legújabb „FOX” heti revü.

Központi szellőztetés! — Hűvös terem!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

* Eljegyzés. Néhaj Bukovszki Géza dr. leányát, Zitát eljegyezte Filipánits Lajos (Brassó) Minden külön értesítés helyett.

— Papucsban a föld körül. Párisi jelentés szerint a napokban érkezett Nancynba Nissen dán újságíró, aki hét év alatt bejárta a világot és most van utban végcélja, Páris felé. Különösen érdekes, hogy Nissen csak papucsban járt és soha kalapot vagy sapkát nem viselt. A hét esztendő alatt 136 papucsot használt el.

— Meghalt a vizionlátás örömeiben. Budapestről jelentik: A ferencvárosi pályaúdváron kedden reggel nyolc órakor Petricz Károly, Mária Valéria telepi lakos a győri vonattal érkező feleségét várta. Az aszonny megérkezett, de a vizionlátás izgalmaiban a fiatal férj szívizélhűdést kapott és meghalt.

— Influenza, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megtegedése, valamint tüdőcsucshurut esetében gondoskodjék arról, hogy gyomra és beleje a természetes „Ferenc József” keserűviz használatával által többször és alaposan kitisztíttassanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a Ferenc József viz lázzal járó fertőző betegségeknek is a szenvedő emberiségnek nagy szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

* A tartalékos tisztek egyesülete Brassóban, a Vaida Voivodul-u. 8. sz. (Fekete-utca mellett) irodájában minden nap 10—11-ig készségesen rendelkezésére áll minden tartalékos tisztnak ügyeik elintézésére. — F. hó 11-én, csütörtökön este 9 órakor a Brassó és környéki tartalékos tisztek a Korona kerthelyiségében összejövetelt tartanak, nagyon fontos tárgysorozattal. Saját érdekében jövőjén el minél több tartalékos tiszt. U. O. R.

— Száraz idő várható. A meteorológiai intézet jelentése szerint újra száraz, meleg idő várható. Az eső mindenütt megszűnt, csak a Balti-tenger vidékéről jelentettek csapadékot. Magyarországon tegnap 24 fok volt a meleg, Franciaországban 36, Spanyolországban 34 fok. Ezzel szemben Buzenben a hőmérő tegnap két fok hideget mutatott.

— Kezében a kereszttel akasztotta fel magát egy fiatal lelkész. Isából jelentik: Megrendítő és különös öngyilkosság történt a városban. A Cetățuia kápolnában élt Cerbu Ghemnaie huszonkilenc éves diakonus. Néhány héttel ezelőtt, a más-
kor élénk és vidám lelkészen buskomor-
ságot vett erőt. Orvoshoz ment, aki megál-
lapította, hogy kezdődő idegbajról van
szó. Mikor a pap ezt megtudta, a kápolná-
ban levő cellájában felakasztotta magát.
Úgy találták meg, amint fején imasüve-
gével, kezében pedig a kereszttel élette-
lenül csüngött a cella egyik gerendáján.
Az eset, különösen a hívők között, nagy
felháborítást keltett.

Sport

4 x 200 méteres stafétában

1. Japán 8 perc 58.4 mp. 2. Usa.
3. Magyarország

A losangelesi olimpia minden eredménye eltörpül a japán 4x200 méteres staféta világrekordja mellett. Európa és Amerika reprezentáns csapatai messze maradtak a vert mezőnyben Japán mögött s az a teljesítmény, amit a japán staféta tagjai végeztek, valóságos emberfölötti. Japán uszócsoportja a válogató versenyen 9 perc 06 mp. időt ért el (olimpiai rekord 9 perc 36 mp volt!) s már ekkor előrevetette árnyékát a japánok győzelmére. A mostani győzelemben ezért idő nagyszerűségére elég lehet szavakat találni.

Részletes eredmény:
1. Japán 8 perc 58.4 mp. Világrekord!
Részidők: Miyazaki 2 p. 14 mp. — Jusha-
ja 2 perc 14.7 mp. — Toyoda 2 perc 14
mp. — Jokovama 2 perc 15.7 mp.

2 USA 9 perc 10.5 mp.
3. Magyarország 9 perc 31.4 mp. Rész-
idők: Wanié 2 p 25 mp. — Szabados 2
perc 26.8 mp. — Székely 2 perc 21.3 mp.
— Bárány 2 per 17.8 mp.

4. Kanada 9 perc 36.3 mp.
5. Anglia 9 perc 54.8 mp.
6. Argentina 10 perc 13.1 mp.
A japán csapat minden tagja sokkal jobb időt uszott ki, mint a magyarok legjobbjai. Bárány. Mégis azt mondhat-
juk, hogy a magyar csapat kiuszta leg-
jobb formáját, talán jobbat, mint amennyi-
nvit vártak. Bárány ideje kitűnő, Szé-
kely szintén egyéni rekordja közelében
uszott, Wanié és Szabados is nagyjából
a várt időt uszta.

Németország újból pontot veszített a vízipólótornán

Németország—Usa 4:4 (3:2)

Ujabb váratlan eredmény született a vízipólótornán. A nagy favorit Németország a magyaroktól elszenvetett 2 pont veszteség után újból pontot veszített az inferiorisnak tartott Usa csapatától. Jelen-
téseink szerint a németek bizonytalanul,
erőtlenül, lelkesedés nélkül játszottak, ez-
zel szemben az amerikaiak rámenő hajrá-
stílusban, nagy lelkesedéssel küzdöttek.
A vezetőgól a német Schulze érte el,
azonban Clapp hamarosan egyenlített. —
Schulze újra előnyhöz juttatja a néme-
teket, 2:1, azonban Dowonspek újra
egyenlített. Schwarz (német) lövése gólba
jut s a félidő 3:2 arányú német győze-
lemmel zárul. A második félidőben ame-
rikai gól nyomán újra döntetlenre áll a
mérkőzés. Óriási izgalom a vízben és a
tribünön is. Cordes német hátvéd a fél-
pályáról lő, gól, ugylászk Németország
győz, azonban az utolsó percben Dow-
onspek újra gólt dob s a végeredmény
4:4.

Pelle István megszerezte a második olimpiai bajnokságot

Kedden került sorra az olimpiai torna
versenyek második száma, a nyújtó-gya-
korlatok. E számban is óriási magyar sik-
ert könyvelhetünk el, amennyiben Pelle
István megszerezte az olimpiai bajnoksá-
got. Részletes eredmények:

1. Pelle István 58.3 pont.
3. Neri (olasz) 57.8 pont.
3. Guglielmetti (olasz) 56.4 pont. 4.
Lertora (olasz). 5. Péter Miklós (magyar)
6. Capuzzo (olasz).
A lovon való gyakorlatokban 1. Savo-

lainen (finn) 57.8 pont. 2. Haubold (USA).
A második nap a tornaversenyeken a
nemzetek osztályozása a következő: 1.
Finnország 454.4 pont. 2. USA 431.8 pont.
3. Olaszország 426.2 pont. 4. Magyaror-
szág 376.4 pont. 5. Japán 299.6 pont.
Egyéni teljesítmények szerint: 1. Neri
(olasz) 115.9 pont. 2. Terasvirta (finn)
111.7 pont. 3. Savolainen (finn) 111.2 pont.
4. Hambold (USA) 111.1 pont. 5. Mayer
(USA) 111 pont. 6. Cumiskey (USA) 108.2
pont. 7. Pelle István 108 pont.

Énekes megszerezte az első ökölvívó győzelmet, Kubinyit megoperálták

Ma megkezdődtek az ökölvívó-verse-
nyek. Magyarországot Énekes, Kubinyi
és Szigeti képviselik. Az első küzdel-
mek magyar győzelmet hoztak. Éne-
kes István pontozással győzött Tavand
(francia) ellen.

Kubinyi Frigyes, az erős ütéseiről hi-
res magyar olimpikon a verseny napja
előtt fájdalmas kelést kapott a külső
füljaratában. A kelést az orvos felvágta
és határozottan megtiltotta Kubinyinek a
versenyen való indulást. Az ökölvívót
anyira elkésztette ez a határozat, hogy
bánatában nagy sirásra fakadt.

A pechszéria itt is folytatódik.

Rádióműsor

Szombat, augusztus 13.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Könnyű
és román zene. 20: Rádiószabadegyetem.
21: Szinmű. 21.45: Román zene. — Bu-
dapest. 11.15: Hgv. 14: Déli harangszó.
18: Gyermekóra. 19: A Virányi-szalonzé-
nekar hgv. 20.15: Előadás. 20.45: Magya-
ri Imre cigányzenekarának a hgv. 22: A
székesfővárosi zenekar hgv. Utána: gra-
mofon. — Bécs. 13.30: A Geiger-zenekar
déli hgv. 15.45: Gramofon. 17.15: Mexi-
kói zene gramofonon. 18.20: Dalok Tahiti
szigetéről. 18.55: A Ganglberger-zenekar
hgv. 21.35: Schumann-hgv. Kiurina Berta
operaénekesnő közreműködésével. 22: A
száztagú müncheni citera-zenekar hgv.
22.20: Népszinmű. 24.45: Táncmuzsika. —
Königsbrusterhausen. 8: Reggeli tor-
na. 16: Hgv. közvetítése Berlinből.
20.05: Zenei szemle. 20.30: „Az örök har-
lekin” hangjáték. 23: Táncmuzsika köz-
vetítése Lipcséből. — Varsó. 14.45: Gra-
mofon. 22: Könnyű zene. 24.05: Chopin-
hgv. 24.50: Táncmuzsika. — Belgrád.
14.05: A studio zenekarának hgv. 19:
Gramofon. 20: Cimbalom-hgv. 22: Vonós-
négyes. 22.30: Népdalok. 23: A gárda-
ezred zenekarának a hgv. Utána: cigány-
zene.

Tamási Áron:

ABEL A RENGETEGBEN

REGÉNY *

— A jó Isten nyugtassa meg szegény
édesanyvát...!
Ebben a pillantásban elsötétedett min-
den, de a bal kezemmel megfogtam erős-
sen az asztal karimáját. Úgy éreztem,
hogy ha most el nem bukom, akkor so-
hasem. Megfeszítettem térdben a két
ábramot, a nyakamat is meg s az arcom-
ban a csontokat.
— A jó Isten... hallgassa meg... —
mondtam valahogy.
Aztán megint egymásra néztünk, a po-
harat a szánkhoz emeltük és a bort fel-
hajítottuk.
Olyan volt, mintha a saját könnyei-
met ittam volna meg.
Az utolsó kortyánál megdagadt a mel-
lem és megint sötétségbe borultam. A
poharat sietve letettem s a másik ke-
zemmel is megragadtam az asztalt, hogy
el ne essem. Aztán lassan leültem, a fe-
jemet a két karomra hajtottam és sirni
kezdem.
Igy ülttem és így szenvedtem, tán egy
előránál is tovább.
Apám békében hagyott, hogy könnyit-
sek nagy terhemem. Csak jókésőre szólí-
tott meg.
— No, immár ne sirj, mert szépen halt
meg — mondta.
— Mindene megváltozott — kérdeztem.
— Igyekeztem, hogy meglegyen.
— S hogy állították ki?
— Azt lehet mondani, hogy a legszeb-
ben, mintha nem is egy szegény pászto-
r lett volna...
— S hát feikeresztje van-e?
— Keresztapád csinált egy szepet s
féred is ráírt, hogy te is siratod.
— Azt jól írta — hajtogattam a feje-
met.
Apám ismét bort töltött.
— Ezt a kicsit igyuk meg — mond-
ta. — Osztan az én toromra lesz más.
— Addig a borivás kimegven divat-

51
ból — feleltem neki.
— Hát mi jó bé helyette?
— A másnapi feltámadás.
— S hát akkor honnét tűsmersz meg,
hogy ki halt meg s ki aluszik?
— Azt onnét, hogy aki meghalt, az
másnap reggel biztosan feltámad, ellen-
ben aki csak aluszik, az délig is elhuz-
hassa, ha nincs semmi dolga.
Ismét ittunk s egy kicsit felengedett a
gyászolás.
— Az aluvóknak akkor is jobb lesz,
— mondta édesapám.
— Azt én nem gondolnám — feleltem.
— Hát?
— A gazdagoknak lesz a legrosszabb s
a szegényeknek a legjobb.
Láttam, hogy nem érti apám s azért
megmagyaráztam neki:
— Hát hallgasson ide: mivel a sze-
gény embereknek ugys örökké korán
kell felkelni, azt fogják gondolni róluk,
hogy azok mind feltámadók s bé fogják
küldeni a mennyországba. Ellenben akik
délig alusznak, azok mind künnreke-
nek, mivel pedig délig csak a gazdagok
ezoktak aludni, a künnrekezők mind gaz-
dagok lesznek.
Apám mozdított egyet a fején és jó-
ízűen mosolygott.
— Te jól elkörmányoztad a világot —
mondta.
— Én el, ugys, hogy mi ketten hát-
ránvt nem szenvednénk.
— Hát az igazsággal mi lenne?
— Az igazsággal az, ami a pénzzel: ná-
lam sem lenne rosszabb helyen, mint
másnál.
Apám elgondolkozott, de nem azért,
hogy feleljen az én bölcsletemre, mert
egyidő mulva elégedetten jegyezte meg:
— Neked a pásztorkodás jót tett, más-
istennek.
— Én arról, hogy most már magad is
látod a szegény ember sorsát s mint a

szavaidból kiveszem, segitenél is rajtuk,
ha módodban volna.

— Azt miről gondolja?
Nagy lelki megnyugvás és öröm volt
nekem, hogy apámtól megbecsülést hal-
lottam s nemkülönben az is, hogy meg-
láttam: mit tanultam és a merre vetem
az utamat pásztorkodásom alatt. Az ér-
demtelen szegénység és az érdemes igaz-
ság kérdését nem is hagytuk ki a beszéd-
ből egészen estefeléig. Amíg a szobát
rendbehoztuk, a tábori-ágyat bolhátlanul
visszaszerkesztettük s tüzelő fát raká-
roztunk fel, addig is mind ezekről foly-
tattuk a szót.

Amikor aztán apám észrevette, hogy
hajlandóság mutatkozik a sötétedésre, a
puliszka-főzőben vizet tett oda s így
szólt:

— Amíg látunk, meg kéne fejni a
kecskét.
— Azt az egyet tudom, hogy én nem
fejem meg — mondtam.

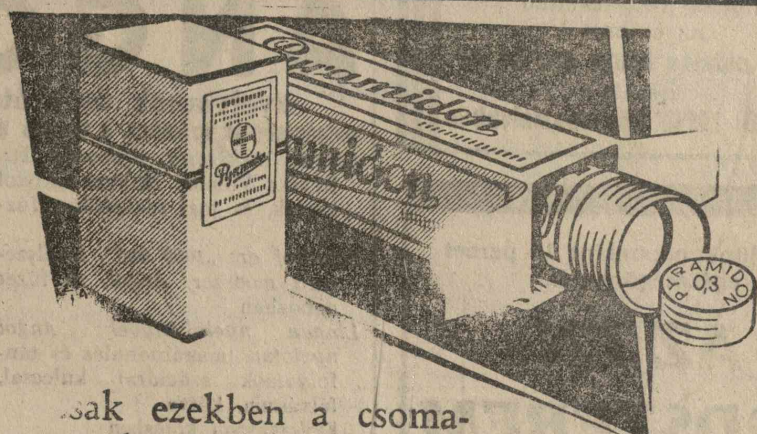
— Hát miért?
— Csak.
— Nem baj, megfejem én! — szólott
apám.

— Akkor vegye a fazakát.
Elindultunk ketten, én elől üres kéz-
zel s apám utánam a fazékkal. Amikor
a paja mellett tovább mentem, apám
megkérdezte:

— Hát te hová mész?
— Én a kecskéhez.
— Hát nem itt van?
— Most nem.

Ismét megindultunk, úgy ahogy idáig
jöttünk. S mindenütt a nvomon, amit
Romulusznak lehetett köszönni. Végre
elértünk a tisztásra, ahol a föld nagy
fekete szemmel fogadott. Én odaálltam
a felakasztott kecske-fej mellé.

— No, itt van, fejheti! — mondtam
Apám zavarodottan nézett rám.
— No, fejje, lám! — szóltam ismét.
(Folytatása következik)

csak ezekben a csoma-
golásokban a Bayer-
keresztrel kaphatók valódi

Pyramidon

TABLETTÁK

MA ROMÁN ÁLLAMI SORSJÁTÉK

megkezdődött a

5-ik osztályának nagy húzása. A 37 napig tartó húzás alatt (auguszt. 10 — szept. 16)

Lei: 195,870.000

értékű nyere-
ményt sorsolnak ki.

A nyilvános húzások Bukarestben a Fundația Universitară Reg Carol I. Piața Palatului Regalban lesznek megtartva

Egy háziasszony tünődései

Pompás kosztot hozattunk edesem...

A nyaralás semmit sem ér, ha az embernek főznie kell. Éppen ezért főzésel-
lenes álláspontot foglaltam el ellene, ami-
kor nyári pihenőnk terveit latolgattuk.
A főzést, természetesen, csak úgy elle-
neztem, hogy ne nekem kelljen főznom,
mert fájdalom, a sült libák nem szalad-
gálnak a nyaralótelepeken, késsel, villá-
val az oldalukban, hanem más főz és mi
hozattuk a másvalaki főztjét.

Honnan, csupán ez volt a kérdés.

Támpont nem lévén, legalább is ko-
moly nem, mindjárt, találmra, a legköze-
lebbi éték-osztériához fordultunk. A pró-
baebéd, mondhatnám, mintalöncs, párat-
lanul jó volt. Szárnyas és torta és más
egyéb. A következő napon azonban bo-
rongó zöldbab köszöntött be, vagdalthus-
sal. No, jó, jó, hiszen mindig nem lehet,
mondtuk, de másnap, ugyanezt már kis-
sé ernyedetben, amikor tökkáposzta jött,
kis, égett felsárdarabocskákkal.

Hogy rövid legyenek, a negyedik napon
zöldbab-redivusz vonult fel, az ötödiken
lucskos káposzta, a füstölthúsok matuzsá-
lemével, majd tök-bab, tök-bab és válto-
zatosággal bab-tök. Erre mondom a gur-
gulásemü kisiúnak, aki az éthordó bá-
dogemeleink hordozta a lötytyedt tök-ba-
bokat:

— Add át, kis galambom, szívélyes üd-
vözetemet, de holnaptól kezdve nem ké-
rünk semmit.

Helyesebben onnan nem, de máshon-
nan kellett kérni. Kértünk is. Egy álló hé-
tig a sok töktől és babtól meghajkurá-
szott kedélyünk valóságos diadalmamor-
ral fogadta az új hely próbaebédjét. Szár-
nyast és tortát és meggyebet. A követke-
ző napon azonban borongó zöldbab kö-
szöntött be, vagdalthussal stb., stb.

Es és így ment tovább, szépen, mene-
telesen, amint végigettük a nyaralóhely
valamennyi kosztadó pagodáját.

Tök-bab, bab-tök szörnyű „ej uhnyem”-
jét húztuk végig egész júliuson. Am most
készülünk haza, mint a szabadságosok el-
ső turnusa. Mi is és a többiek, tök-babon
osztálytársaink. Persze mi sem természe-
tesebb aztán, hogy otthon, az érdeklő-
dőknek ezt mondjuk majd:

— Hihetetlen, kérék, már előételben
akkora bécsiszeletet adtak mindennap,
hogy lelógott, mit, lelógott, jelentős rész-
ben szerte barangolt a tányérról...

UJDONSÁG!

PITIGRILI:

A 18 karátos szüz

Meséje izgalmasan érdekes
tulftúttén szenvedélyes és
mélységesen szép, hol köny-
nyekig megnevelteti
az embert.

A 264 oldalas könyv ára 84 lei

Kapható a
BRASSÓI LAPOK Könyvosztályában

Szenteljünk naponként 15 percet
egészségünknek.

AZ ÉN MÓDSZEREM

Írta: J. P. MÜLLER

112 ábrával, új átdolgozásban. A né-
metnyelvű kiadásból eddig 400.000 pél-
dány fogyott el.

Ára 85.— lei.

Vidékre a portó 10 lei. — Kapható a
Brassói Lapok Könyvosztályában

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

Nr. 17.458—1932. Serv. ad-tiv.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY

A közhivatalnokokról szóló szabályrendelet
intézkedéseinek, valamint a közhivatalnoki
állások betöltéséről szóló törvény értelmében
megalakult bizottság által megadott engedély
alapján a városi zenekarnál üresedésbe jött
négy (4) állás betöltésére újabb pályázat hir-
dettetik és pedig:

- Egy primhegedüsi állásra.
- Egy I. fagottista állásra.
- Egy II. flótási állásra.
- Egy II. contrabassista állásra.

A pályázók ezen a városi költségvetésben
előirányzott és nyugdíjjogosultsággal járó ál-
lásokra kötelesek szabályszerűen bélyegzett
pályázati kérésüket legkésőbb 1932. évi szept-
ember hó 5-éig a polgármesteri hivatalnál
beadni. A kéréshez a következő okmányok
csatolandók:

1. Születési bizonyítvány.
 2. Tan- és képesítési bizonyítvány.
 3. Román állampolgársági bizonyítvány.
 4. Orvosi bizonyítvány.
 5. A katonai kötelezettség teljesítéséről szó-
ló bizonyítvány.
 6. A nyelvtudásra vonatkozó nyilatkozat.
 7. Szimfónikus hangversenyekben eltalajdo-
nitott járandóságról szóló bizonyítványok.
- Kiskorúak és azok, akik a 40-ik életévüket
már betöltötték, nem alkalmazhatók.
- Az összes pályázók a szimfónikus és opera-
zenekarokban szerzett járandóságaikat kell
bebizonyítani. — A primhegedüsek zenekar-
mesteri képesítéssel és azonkívül még azon
tehetséggel kell bírnia, hogy mint karmester
és mint solista fellépessen.

A flótás, valamint a contrabassista az első
hangot is kell, hogy tudja.

A pályázók kötelesek magukat a polgár-
mesteri hivatal által alkotott bizottság előtt
megtartandó vizsgának alávetni.

A kinevezettek csak egy szolgálati év eltel-
te után lesznek véglegesítve.

Az állások után járó járandóságok; a prim-
hegedüs részére havi 5000 lei bruttó és a töb-
bi tagok részére havi 3100 lei bruttó, valamint
a lakáspénz és a családi pótlék.

Brasov, la 5. August 1932.

Comisia interimară:

Președinte: Secretar general:
Dr. Voicu C. m. p. Dr. Popovici m. p.

★ DR. TOTIS BÉLA, Levelek a fiamhoz.
Az ifjúság nemi problémái c. alatt írta meg
a mai idők legszenzációsabb és legérdekesebb
könyvét. Az orvos, az íróművész minden fel-
készültségével, lebilincselő módon tárja elénk
az ifjúság nemi problémáinak legtitkosabb,
legféltebb kérdéseit. Szinte kínos őszinte-
séggel rántja le a leplet azokról a hazug és
nap-nap után előforduló problémákról, me-
lyeket szeméremből, szerelemből és felelősség-
től való irtózástól, vagy az előítélet elől va-
ló félelemből nem merünk egymásnak meg-
mondani. Egy kegyetlen reflektor ez a könyv,
mely minden sorával, minden szavával ön-
magunkba és másokba világít. Egy röntgen
apparátus ez a könyv, mely átvilágít a tes-
ten, a lelken, az agyon, s mintha egy izgal-
mas filmet néznénk végig, úgy teszi lehetővé,
hogy a legkülönbözőbb természetű egyéneket
megismerjük. Ára 85 lei, vidékre portóval
95 lei, utánvétellel 105 lei. — Megrendelhető a
Brassói Lapok Könyvosztályában. (be)

ANGOL

nyelvtanok és szótárak

magántanulók számára, a kiejtés megjelölésére

Lingua szakszótár, ujdonság. Dr.
Révész Vilmos: Magyar—Angol
keresek. és jogi szakszótár, füz-
ve

Lei 272.—

Schidlof dr. „1000 szó”, levlésze-
rinti módszer, Angol, 10 füzet
dobozban

Lei 204.—

Lingua nyelvkönyvek: Angol
nyelvtan (magántanulás és tan-
folyamok számára) kulccsal,
félvászon, kötve

Lei 163.—

Egészvázson kötésben

Lei 204.—

Lingua: Angol liliputi szótárak.

Lei 51.—

Schenk kézi szótárak. Angol,
szerk. dr. Latzkó Hugó. Mind-
két rész egybekötve

Lei 163.—

Schenk: Angol zsebnyelvtan és
társalgó, magántanulásra

Lei 51.—

Lingua: Hasznos társalgók, Angol
—magyar beszélgetések, angol
tolmács

Lei 51.—

Kapható

a Brassói Lapok Könyvosztályában,

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűkből 12 lei. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény.

Vétele-eladás

Vidéki gyógyszerész fiók
fürdő-gyógyeztetéssel együtt
eladó. Cim a B. L. kiadóhiva-
talában. 18878

Majdnem új, komplett fog-
orvosi villanyfurógép. 110—
120 volt váltóáramhoz jutá-
nyosan eladó. Cim a B. L. ki-
adóhivatalában. 18870

Veszek használt, üzembépes
centrifugál szivó-nyomó szí-
vattyút. Ajánlatok Winkler,
Aiad címen. 18876

HÁZAK,

villák, telkek előnyös
vétele és eladása

LAKÁSOK

üresen és butorozva

ENGELNÉ

Brassó, Hentes-u. 6. Te-
lefon 401. Értekezés
naponta 8-10 és 2-6-ig

Allást keres

Iskolázott leány gyermekek
mellé állást keres. „Vidékre is
elmegy” jellegre a brassói ki-
adóba. 18844

Fiatl urinó házvezetőnői ál-
lást keres öreg házaspárhoz.
Megkereséseket „Szerény” jel-
legre a brassói kiadóba kérem.
18841

Allást nyer

Perfekt ondoláló felvétetik.
Schuller et Molnár, Brasov,
Str. Voivodul Mihail 25. 18874

Könyvek

NYIL-regények, minden
szám egy teljes regényt tartal-
maz. Ára számonként csak 5
lei, eddig 20 különféle szám je-
lent meg. Keresse fel könyv-
osztályunkat, ahol 5, 10, 14 és
20 lejért már igen jó könyve-
ket vásárolhat. (Kapu-ucca 56
58 az udvarban.)

Biri néni szakácsköny-
vegyetlen háztartásban sem
külöztethető. Ára kötve 130 lei.
Kapható a Brassói Lapok
könyvosztályában. 140

Dr. Dávid György Román nyelvten és Gyakorló könyv

legalkalmasabb a
románnyelvnek ma-
gánuton.

tanító nélkül

való elsajátítására.
A 200 oldalas könyv
ára portómentesen
füzve 80 lei, kötve
100 lei.

Megrendelhető a
BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Brasov (Brassó)
Károlykirály-utca 56—58. szám. — Telefon: 82.

Fiókkiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza igazgató). — Maros-
vásárhely, Piața Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő. — Temes-
vár, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némady Gábor (Temesvár, I. Str. Lozovici 3).
Telefon: 1711.

MEGBIZOTTAK. Arad: Kozma Hugó (Bulev Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Bu-
karest: Dán Dániel és Gerő Sándor — Ócs: Vadász Bogdán (Strada Caragiale No 5). — Kolo-
zsvár: Neumann Ignác (Str. Dubarilor 7. volt Timár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nagy-
szomb: Szigetváry László (Strada Turnului 13). — Nagyvárad: Szabó László (Strada Co-
stanței 2). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31).
Szilágyosmilyó: Helperin Ernő. — Torda: Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.
Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.
HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi
detőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk.

ARNAU: Halálra ítélem!

Az Athenaeum legújabb
68 lejes regényéből

a magyar közönség

10 nap alatt

20.000 példányt vásárolt!

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 54-56

Egészséges és beteg nők részére egyaránt fontos!

MOST JELENT MEG!

NÉLKÜLÖZHETETLEN!

A női betegségekről

megelőzés — védekezés

EZ A NÉLKÜLÖZHETETLEN MUNKA, KÍTÉR AZ ÖSSZES ELŐFORDULHATÓ

NŐI BETEGSÉGEKRE!!

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ált. ismeretek. — A nemi szervek fertőző betegségei. —
Hólyaghurut és vizeletzavarok. — A női folyásról. — A mensruáció zavarai. — Méh és
petefészek gyulladások. — Hüvely és méhelőesésekről. — A méh hátrahajlásairól. — Ne-
mibetegségek. — A méhrák. — Méhdaganatok. — Az onania. — Has- és hátfájások. — A
vizeketről. — Végbélcsomók. — Székrekedés. — Visszértágulások. — A gyermekáldás.
A meddőségről. — Nemi megtartóztatás. — Az elhízásról. — A házasság előtti orvosi viz-
gálat stb.

Írta: FÖLDES LAJOS Dr., nőorvos,
a Teleia és az Orsz. Gyermekvédő Liga Szülő és Anyaotthonának v. főorvosa.

Ára 102 lei

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó.

A Brassói Lapok nyomdávalatának kiadása és nyomása.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.